

Barátkozás Bácskerteszen

A korábbi évekhez hasonlóan az idén nyáron is sok-sok vendég érkezett Bácskertesre/Kupuszinára, hogy a helybeli József Attila iskola diákjaival egy hetet, azaz hat napot együtt töltsenek. Vendégek érkeztek Vasvárról, Ágasegyházárról, Magyarkanizsáról, Telecskáról, Zomborból és Csonoplyáról. Meglátogatta a táborunkat egy kislány Németországból és egy Spanyolországból is – jelentik az iskola tanulói, majd folytatják:

„A gyerekek hamar megtalálták a közös hangot. A hét során volt sportolási lehetőség, kézműves foglalkozások, diszkó, tábortűz, kirándulás Apatinba és Zomborba és Szent István-napi ünnepségekre, valamint lehetőségük volt találkozni, együtt énekelni és táncolni **Csizmadia Annával** (a képen jobbról), **Brindza Beatrixszal** és **Berec Zalánnal**. Mindenki nagyon jól érezte magát, s remélhetőleg a baráti kapcsolatok tanév közben is megmaradnak.

Szavazzunk!

Egyfajta játékra szólítunk benneteket, amelyhez nem kell más, csak jókedv és internet. Szeptemberben arra keressük a választ: Mi Vajdaság legszebb és legjellegzetesebb élőhelye, természeti kincse?

1. Fruška gora/Tarcal
2. Palicsi-tó
3. Delibláti homokpuszta

Szavazataitokat egész hónapban várjuk a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címre. A végeredmény megmutatja, mit kedveltek leginkább szűkebb környezetünkben. Októberben is lesz kérdésünk hozzátok, a játékot folytatjuk.

Kötődés a szülőföldhöz

Annyi költő szötte versebe a szülőföld fogalmát, de nekem mégis Petőfi szavai csengenek fülemben:

„Itt születtem én ezen a tájon,
Az alföldi szép nagy rózaságon,
Ez a város születésem helye,
Mintha dajkám dalával vón tele...”
(Petőfi Sándor: Szülőföldemen)

Bánság magyar és román földdel körbevett bölcsője a természet gazdagságának. Az otthonom, ahová mindig visszatérek, ha valaha elsodorna innen az élet. Gyerek vagyok még, de már ezer szállal kötődöm hozzá. Állítom, hogy katurálisan és építészetiileg vannak szebb helyek, de azt is tudom, hogy sehol nincsenek ilyen aranylő búzamezők. Ha eltöltök valahol pár napot, honvágyam van. Hazafelé iparkodva a legjobb érzés, amikor meglátom a szélben imbolygó kukoricatáblákat, és a felettem vonuló felhőket. Ilyenkor érzem, hogy megérkeztem, itthon vagyok.

– Esőszag van – mondják a bánáti emberek.

Ezek a dolgok összekapcsolnak minket, ez a szülőföld nyelve.

S itt az öreg kisház, amelyet szabadság és melegség leng körül. Itt mondtam ki az első szót: „Mama”. Sokszor megmásztam a meszelt

Ősz – Rác Gyöngyi, 4. osztály, Bogdan Šuput formatervezői középiskola, Újvidék

törzsű diófát a kert végében, ideköt a mosatlanul elfogyasztott gyümölcsök fanyar íze.

Ha emlékeimben kutatok, előbukannak a disznótorok, és erre a vidékre jellemző hangulatuk. Ilyenkor összegyűltek a rokonok, a konyhát körbelengte a kásás hurka és a kolbász illata, ízes történetekkel fűszerezve. Még most is érzem a számban a meleg töpörtyű kesrnyés ízét, amely rendszeresen megülte a gyomrom. Emlékszem a négyesben eltöltött karácsonyokra, amikor a hóesésben ballagtunk az éjfél misére, a nagyszüleim, anyja és én.

Itt cséperedve, képzeletemben egy másik része is létezik a szülőföldemnek, amelyet nem én éltem meg, hanem anyám és a családom elbeszéléseiből ismerem. Szinte hallottam a megkonduló harangszót, a távolból beszűrődő csaholást, amint anyám kisgyermekként hallgatott a meleg kemence kuckójából.

Tartozom a családomnak, otthonomnak, szülőföldemnek, hogy tovább éltessem a bennem szunnyadó emlékeket.

Csányi Viktor, 8. osztály,
Fejős Klára iskola, Nagykikinda

A környezetünk egyre nagyobb gondoskodásra szorul

Hatodik alkalommal gyülekeztek a temerini Falco környezetvédelmi táborban a madarak és természet iránt érdeklődő fiatalok

Ugye, megjegyeztétek, hogy a temerini madár- és természetvédő egyesületnek, a Falcónak a neve a sólyom latin elnevezéséből ered? Lapunkban ugyanis már több ízben szoltunk a nyaranta megrendezésre kerülő Temerin környékén lévő találkahelyről, miközben erre is felhívtuk a figyelmet. Az állatoknak ugyanis latin elnevezése van, csakúgy a növényeknek, így a világ minden táján könnyen értekezhet az, aki ismeri ezeket a kifejezéseket.

A temerini Falco Természetkedvelők Egyesülete idei, augusztusban megtartott táborában is minden bizonnyal elhangzott néhány latin kifejezés, így aki biológusnak készül, meg is jegyezhetett néhányat, noha korántsem emiatt gyűlt össze több mint negyvenen. A táborozókat

Balogh István, a temerini természetkedvelők egyesületének vezetője a tábor oszlopos szervezője szívesen körbejárja a gyerekekkel a környéket, hiszen mindig valami újdonságot fedeznek fel

Játék

– bevallásuk szerint –, elsősorban a közvetlen környezetünkben élő madarak, állatok, növények megismerése vonzza a táborba. Erre pedig bőven van lehetőség: például a Jegricskában él a vidékeinken ritkaságszámba menő vízipáfrány. Meg aztán a reggeltől estig tartó program során egymást követik a madárgyűrés, növények és rovarok megfigyelése, apróemlősök, kételtűek

és hullők tanulmányozása, előadások. Ezenkívül a szervezők **Balogh István** vezetésével izgalmas szabadidős tevékenységeket találnak ki mindazoknak, akik a 6. alkalommal megrendezett Falco táborban töltik a nyár egy hetét. – Környezetünk egyre nagyobb gondoskodásra szorul, ezért fontos, hogy a gyerekek idejekorán megismerkedjenek vele, és lehetőleg meg is szeressék, mert csak akkor fognak igazán törődni vele – vélekedik a szervező, akit a gyerekek Pista bácsinak szólítanak.

Emlékezetes is marad ez az egy hét bizonyosan mindenkinek, aki ragaszkodik a termé-

szethez, szeretné minél jobban megismerni környezetét, és hajlandó is tenni érte valamit. Öröndetesen megnőtt a természetismereteket bővítő, környezetvédelemmel foglalkozó nyári táborok száma, még jobb, hogy érdeklődés is van irántuk. Sőt, azokban a táborokban, melyek alapvető témája egészen más, szabadidőben szintén szerveznek olyan tartalmakat, melyek ökológiai (tehát környezetvédelmi) célokat szolgálnak. A szervezőktől, többek között **Varga Dénestől** megtudtuk, hogy a nagy meleg nem kedvezett a madármozgásnak, de így is szép számú madár lett meggyűrűzve. Eső nem volt, másképp kellett megoldani a felfrissülést. Persze nem maradhatott ki a szokásos reggeli torna és a horgászat sem. Volt barkácsolás, szakmai előadások és lovaglás is.

A tábor helyszíne a Jegricska, azaz a Nagybara partján van

Madárgyűrés Grabovac Dáviddal

Címoldali felvételünk a Temerintől Óbecse felé vezető úton, a Jegricska, azaz a Nagybara – így hívják a helybeliek –, jobb partján készült, a tábor helyszínén. Ezen a körülkerített, fűves, fás területen találkoztak ismét a falcósok, itt állították fel sátraikat, barátkoztak, sütkeztek, kézműveskedtek, tanulva szórakoztak nem egyszer késő esti órákig...

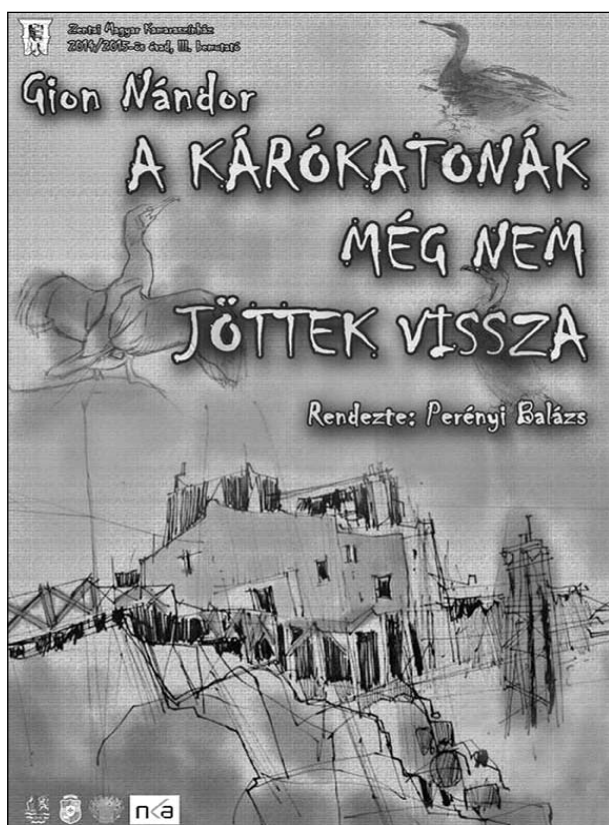
A libikóka, a gólyaláb, a horgászás jó mókának bizonyult, és nagyon jól érezte magát **Habram Hunor** olvasónk is, aki a Jó Pajtás által megnyerte a Falco ajándékát, az ingyenes táborozást. Az idén magyarországi vendége is volt a tábornak, méghozzá **Varga Zoltán**, akit mai számunk címlapján láthattok. A délutáni uzsonnázás közben mesélte el, hogy rokonai szálak fűzik Temerinhez, itt hallott a táborról, de nem csupán azért vett részt benne, hanem azért, mert szeretne többet tudni a bennünket körülvevő természetéről.

Látogatásunkkor egy tekintélyes csomag Jó Pajtást és Mézeskalácsot ajándékoztunk a táborlakóknak, remélve, hogy megkedvelik a lapunkat, ha még nem ismerik.

Foto: Kovácsics Tóbiás

N-a

Címlapfotó: Nagy Magdolna

Színpadon a kárókatonák

Ismeritek-e Gion Nándor nevét? Ő az a szenttamási születésű író, aki megírta A kárókatonák még nem jöttek vissza című rendkívül sikeres regényt, sok-sok kortársatok egyik kedvenc regényét.

Nemrég a Zentai Magyar Kamaraszínház társulata színpadra állította a művet, melyet eddig Zentán és Szenttamáson volt alkalmunk megnézni. Az előadás sikert aratott mindkét helységben, reméljük, a közeljövőben más helységeken is színre viszik.

István, a király Csantavéren

Augusztus 22-én, 20 óra 30 perces kezdettel élvezhette végig a közönség a csantavéri piactéren az Egyesület a remény kis embe- reiről előadásában az István, a király rockoperát. Talán már hallottatok róla, hogy az előadást határon túli és magyarországi nehéz sorsú gyerekek állították színpadra, majd nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából az előadást ingyen nézhette meg a sok érdeklődő, csupán jótékonyági céllal fogadtak el önkéntes adományokat.

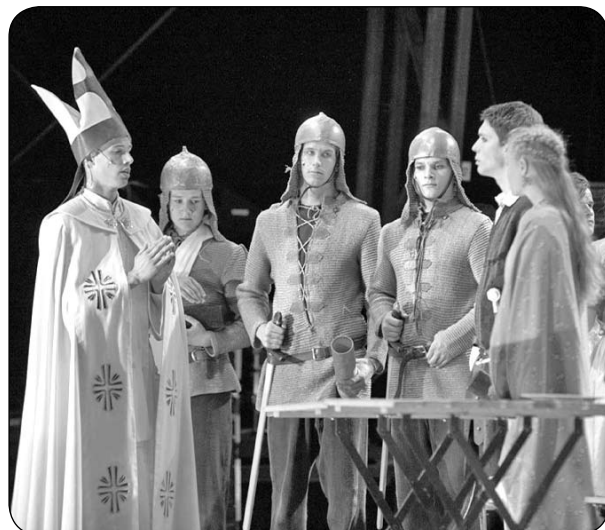

Foto: Skubics Gergely

Az előadást tavaly a budapesti Petőfi Csarnok szabadtéri színpadán mutatták be a szólisták és a 200 fős tánckar Kárpátaljáról, Székelyföldről, Csángóföldről, Vajdaságból és az anyaországból. A gyermekek között szép számban voltak csantavérek, ezért is esett a választás az idén erre a településre a vajdaságiak közül.

A tervek szerint jövőre Erdélybe, az azt követő évben pedig Kárpátaljára szeretnék eljuttatni az előadást.

Útnak indul a sok kicsi iskolás...

Minden tanévkezdés öröm. Öröm még akkor is, ha vége van a nyárnak, és a nyárral együtt a gondtalan pihenésnek, szórakozásnak. Ha nem is várta mindenki a tanévkezdést, azért valljuk be, jó volt találkozni a rég nem látott osztálytársakkal, szimpátiákkal, az osztályfőnökkel, a tanárokkal.

Az új tanév azonban megpróbáltatásokat is fog hozni. Aki most kezdte a napi ingázást, azok már tudják, nem könnyű naponta autóbustzt várni, zötykölődni hazáig. Megszokták már a mindennapi utazást a pecesori, dreai gyerekek, kik őstől az óbcei Samu Mihály iskolába járnak?

Az utazásnak megvan az előnye és a hátránya is. Gimnazista koromban mindennap utaztam Adáról Zentára. Ne is mondjam, milyen nehéz volt reggel korán kelni, nehogy lekéssem a buszt. Busz?! Akkor még nem ilyen buszok voltak, mint manapság. A klíma, a melegítés ismeretlen volt. Ha télen fáztunk, odakuporodtunk a sofőr melletti motorháza. A Moholról induló busz félig üresen jött Adára. Nekünk, a barátnőmmel nem kellett tolakodni, hogy előbb fölérjünk, mert a moholi fiúk foglaltak helyet. Tanítás után pedig, ha volt pénzünk, gesztenyepürét ettünk a közeli cukrászdában.

Hogy manapság milyen egy utazó diák élete, elmesélik: az ötödikes **Major Elemér**, **Boja Kornélia**, a hatodikos **Andruskó Henrietta**, **Novák Henrietta**, **Szerda Adrián**, a nyolcadikos **Major Dávid**, **Gere Zsolt** és **Csernyák Zsolt**.

Elemér már harmadikos kora óta Dreáról utazik. Eddig a gunarasi iskolába járt, az idén jött a Samu Mihály iskolába.

– Örülök a tanévkezdésnek – mondja Elemér –, az új táskának, az osztályfőnökömnek, Józsa Zsuzsanna magyartanárőnek, valamint az utazásnak is, mert utazni jó, a buszban jól elbeszélgetünk, viccelődünk. Ha vége a tanításnak,

elég sokat kell várni a buszra, s meg szoktunk éhezni. Olyankor, veszünk kiflit, csokis tejet.

Kornélia pecesori, s panaszkodik, hogy sok időt elvesz az utazás.

– Fél óra alatt érünk ide, és sokat kell várni a buszra. Ezt nem szeretem. Tetszik az ötödik osztály, máris megszerettem a magyarórát. Az olvasókönyvből is olvastam már.

Andruskó Henrietta is Pecesorról utazik. Ő is örül a tanévkezdésnek.

– Egész nyáron nem láttam az osztálytársakat – mondja Henrietta –, s már vártam, hogy újra találkozzunk. Az utazásnak van szép oldala, amikor jól elbeszélgetünk, de idegesszító is, mindig félni kell, nehogy lekéssük a buszt. Egyszer majdnem elkéstem. A korán kelést már megszoktam.

Novák Henrietta szeret Pecesoron lakni, nem kívánczik Óbecsére.

– Szeretek utazni – meséli Henrietta –, csak ne lenne az a félelem, hogy lekéssük a buszt. Tegnap későn értem ki a buszmegállóba, s a busz már elment. Nagyon rossz érzés. Egy ismerősünk meglátta, hogy ott maradtam, s kocsival behozott. Ne is mondjam, nagy a tolakodás, mikor megérkezik a busz. Főleg a fiúk érnek föl elsőnek, de nekünk ugyan nem foglalnának helyet! Nem olyan udvariasak! Különbözően nehéz az iskola, még mindig visszavágyunk a pecesoriba. Meg szoktuk látogatni a tanító nénit, *Lauc Ágotát*, s virágot viszünk neki. Négy évig tanított bennünket, s nagyon megszerettük.

Adrián is kedveli az utazást, még szakcsoporton is itt szokott maradni.

– Megszoktam az utazást – meséli –, jól elvicelődünk a buszban. Én is örültem a tanévkezdésnek, hogy találkozhattam az osztálytársakkal, az osztályfőnökkel. Szeretem a magyar nyelvet, tavaly már jártam előkészítőre. Órák után itt maradtam gyakorolni. Este aztán apukám jött értem autóval. Az idén is járok majd, a tanárnő biztat, hogy

ismét gyakoroljak, hátha szép eredményt érek el az anyanyelvi versenyen. Azért az okostelefonom mindig nálam van, hátha valamiről kell értesíteni a szüleimet, például, ha késik a busz.

Dávid Dreáról utazik, s elmondása szerint nagyon jól fölhalálják magukat. Míg várják a buszt, addig fociznak.

– Arra is jó az utazás – vallja be Dávid –, ha elfelejték valamilyen házi feladatot elkészíteni, a buszban megírom. Megtörtént, hogy a verset is a buszban tanultam meg. No, annak mindannyian örülünk, ha nem jön a busz. Egyszer télen lecsúszott az árokba, s nem érkezett meg idejében. Hazamentünk. Kezdték örülni, hogy egész nap nem megyünk iskolába, mikor fél nyolckor telefonáltak, hogy másikat küldtek értünk, így csak az első óráról késtünk el.

Gere Zsolt is Dreáról utazik, ő a buszban nem tanul, hanem telefonálgat.

– Az okostelefonom mindig nálam van, s jól el lehet vele játszani, internetezni. Az órákon odafigyeklek, megjegyzem, amit tanulunk, s otthon alig kell valamit ismételni, nemhogy a buszban tanuljak. Mikor délutánosok vagyunk, háromnegyed órát kell várni a buszra, olyankor focizunk. Nem is olyan rossz az utazás!

Csernyák Zsolt pecesori. Szereti a faluját, s nem szívesen élne Óbecsén.

– Szeretek Pecesoron, nagy füves területek vannak, ahol lehet focizni. Meg jó utazni is. Mert ha elfelejtettem valamilyen leckét megírni, és a buszban tudom meg, hát leírom. Azért örülünk, mikor télen késik a busz, mert nagy hó van.

Szalai Borbála versével kívánunk nektek jó tanulást az új tanévben:

„...Ma, amikor útnak indul
A sok kicsi iskolás,
Kívánjuk, hogy öröm legyen
Számukra a tanulás!”

Koncz Erzsébet

Több mint kétezer 6 és 14 év közötti ifjú tehetség állt zsűri elé az előválogatás során

Szeptember 4-étől, nyolc pénteken át 20:30-tól a Duna Televízió sugározza a Fölszállott a páva nyári területi válogatásokról készült filmeket, melyek végén az is kiderül, hogy kik jutottak el a nyári balatoni Páva-táborba, azaz melyik 48 produkcióval találkozunk majd az élő adásokban. A látványos produkciók mellett megtudhatjuk, hogy hogyan kell viselkednie a fiúknak, mi a lányok feladata, hogyan lehet legyűrni az iskola okozta stresszt, és hogy miért jelent katasztrófát napközisnek lenni, főleg akkor, ha az „ember” kamaszodik...

Ez lesz a nagysikerű Fölszállott a páva harmadik évada, a verseny és természetesen ezzel együtt az élő adások novemberben kezdődnek. Ezúttal is énekes szolisták és énekegyüttesek, hangszeres szolisták és zenekarok, szóló és páros táncosok, valamint néptáncgyüttesek kategóriában állnak színpadra a versenyzők – közöttük vajdaságiak. A Magyar Televízió és a Hagyományok Háza összesen nyolc előválogatót tartott Magyarországon és a határon túl. A népzenei és néptáncos tehetségkutató műsor harmadik évadában több mint kétezer hat és tizenéves közötti ifjú tehetség állt a szakmai zsűri elé.

Balogh Júlia, a Fölszállott a páva vezető szerkesztője az M1 hírfolyamában azt mondta: „A műsor is megmutatta, hogy nagyon tehetségesek a fiatalok, mert a kultúrát meg lehet örökölni”.

Együtt köszöntötték az elsősöket

Rendhagyó tanévnyitóra került sor az idén augusztus utolsó napján a bácskertesí/kupuszinai József Attila iskolában, mert a magyarországi politikai személyiségek is megtisztelték jelenlétükkel az eseményt. Együtt köszöntötték az elsősöket. Az ünnepélyes tanévnyitón verset mondott Pacal Andrea, aki ezzel elköszönt az általános iskolától, szeptembertől ugyanis középiskolás. Fellépett a Kis Krajcárka népdalcsoporthoz, továbbá verset mondott Kujundzsity Klaudia és Guzvány Jázmin. Megszólaltatták hangszereiket a fúvósok, felcsendült az Azért vannak a jó barátok című dal, majd az ötödikesek műsorral fogadták az elsősöket. A rövid műsor után Potápi Árpád János államtitkár, a Magyar Miniszterelnökség részéről és Hajnal Jenő, az MNT elnöke ajándékot adott át az első osztályosoknak.

LELKIZZÜNK!

A teljesítményszorongás ördögi köre

„Tanulj, különben nem viszed semmire!”, „Legyél ügyes, hogy anya büszke lehessen rád!”, „Nem kell, hogy teljesen hibátlan legyen a munkád, a négyes is jó lesz.” – Az ilyen és ehhez hasonló szülői intelmek az egyébként is szorongásra hajlamos gyereknél hozzájárulhatnak a teljesítményszorongás kialakulásához.

Szeptember első heteiben járunk. Elkezdődött a tanév. Az iskolai élet kihívásai, a tantárgyi teljesítmények értékelése egy fajta belső szorongást vált ki, ami bizonyos mértékig természetes és egészséges. Benne van a sikeres megoldás, az eredmény öröme, valamint a kudarcból való félelem is. Ennek a természetes szorongásnak egy súlyosabb formája az, amikor a teljesítménytől szorongó gyermek iskolai eredményei rendszeresen alul maradnak, képtelennek érzi magát arra, hogy a feladatait a megfelelően elvégezze. A felelés, dolgozatírás pánikba ejti, viselkedése nyugtalan, izzad, szapora a szívverése. Ezekben a helyzetekben sokszor az intenzív szorongás miatt „leblokkol”. A teljesítményszorongó a megmérettetési helyzeteket vesztélyként éli meg. Nem próbálkozik a sikert elérni, a kudarc elkerülésére állítódik be. Ez határozza meg a hozzáállását a tanuláshoz és a kortársaival való kapcsolatát is. Kapcsolatait a félelem mások véleményétől, és a nekik való megfelelési vágy jellemzi.

A teljesítményszorongás gyakoribb az elsőszülött gyereknél, illetve az egykékénél. A fiatalabb korosztályban hasonló a fiúk-lányok aránya, 14 év felett viszont már érezhető a különbség, ugyanis a lányokat gyakrabban érinti. Az ilyen gyerekeknél erősebb a kudarcból való félelem, mint a tudásvágy. Sokszor nem önmaguknak, hanem elsősorban a szülők elvárásainak szeretnének megfelelni. Nagyon sok közöttük a tökéletességre törekvő gyerek, számukra csak a tökéletes eredmény fogadható el az élet szinte minden területén, hibázni nem szabad. Ez viszont hosszú távon nehezen működik, ugyanis így sosem lesznek elégedettek önmagukkal. A teljesítményszorongást a gyerek korábbi iskolai tapasztalatai – például leblokkolt a felelésénél, kinevették az osztálytársai, mert valami helytelen monddott – is mind súlyosbíthatják.

Fontos, hogy a gyermek teljesítményre irányuló problémáira nyitottak legyenek a szülei és tanárai, hallgassák meg őket, és biztossítsák őket a támogatásukról a nehéz, kihívó helyzetekben. El kell fogadni, hogy a szorongás miatt átmenetileg gyengébb osztályzatokat hoz haza. A kutatások azt bizonyítják, ha a szülő a teljesítmény helyett a hozzáállást, a törekvést, a ráfordított időt értékeli, a gyermeke sikeresebb lesz. Ilyen esetekben a „hibázni lehet, sőt érdemes, hiszen ebből is tanulunk” jelszó mondat segíthet. A cél, hogy felismerjék a gyerekek, szülők, tanárok egyaránt, fontos ugyan az iskolai teljesítmény, de nem annyira, hogy magunknak ártsunk vele, hiszen a későbbi érvényesülés sokszor nem csak az iskolai sikerességnek múlik.

Kis Laura

Mayerling rejtélye

Habsburg Rudolf és Mária grófnő tragikus szerelme

Nem sűrűn történik meg, hogy valamely nagyhatalom trónörököse öngyilkosságot követ el. Még ritkábban, hogy az ok a szerelem. 1889. január 30-án Habsburg Rudolf, az osztrák-magyar trónörökös a mayerlingi kastélyban öngyilkosságot követett el. I. Ferenc József és Sissi fia öngyilkosságának a motívumai ma is homályosak. Szeretője, a fiatal Maria von Vetsera is saját kezűleg vetett véget életének. Európa-szerzte viták és találgatások kezdődtek, egyesek szerint Rudolf ölte meg Máriát.

Habsburg Rudolf

Rudolf Francis Karl Josef 1858-ban született a Bécs melletti Laxenburgban. Édesapja, I. Ferenc József kiskora óta katonai pályára készítette. A természettudományok érdekelték, sokat utazott Európa-szerzte. 1881 májusában feleségül vette Stefániát, II. Leopold belga király lányát. Egy gyermekük született, Mária Erzsébet. Rudolf azonban boldogtalan volt, 1889-ben öngyilkosságot követett el. Vagy mégsem?

A két holttestet a bécsi erdőben lévő mayerlingi kastélyban találták meg. A 17 éves Mária von Vetsera és a 30 éves trónörökös szerelmi kapcsolatban voltak. A testeken ütéstől és golyóktól ejtett sebeket állapítottak meg. Egyesek szerint a pár öngyilkosságot követett el, és hamarosan a Monarchia Rómeó és Juliájaként kezdték emlegetni Rudolfot és Máriát. Ez volt egyben az egyik legkisebb vihart keltő változat is. Rudolf amúgy is depresszióban szenvedett, gyakran Wagner operáiba mélyedt. A romantikus lelkű Rudolfnak nagy szoknyavadász híre volt, nem is alaptalanul. Ennek következtében mindenféle nemi betegségben szenvedett, és megfertőzte a feleségét, Stefániát is.

Egy másik elmélet szerint a tragikus eseménynek politikai háttere lehetett. Rudolf nézetei ütköztek a német császár, II. Vilmos és Bismarck kancellár össznémet törekvéseivel. Rudolf nemegyszer hangoztatta, hogy ellenzi a poroszok lenéző álláspontját Ausztriával szemben, főleg az 1866-os győzelmet követően.

A mayerlingi vadászkastély és templom, a tragédia színhelye napjainkban

Az Osztrák-Magyar Monarchia terjeszkedésén fáradozott, szerinte ugyanis a monarchiához a cseh és horvát királyság is tartozna. Ezzel a politikájával a poroszok haragját vonta magára, és Berlinben azon gondolkodtak, hogyan lehetne Rudolfot eltenni láb alól. Rudolf apjának, I. Ferenc Józsefnek is azt tanácsolta, hogy bontsa fel a hármasszövetséget, amelyet a monarchia Németországgal és Olaszországgal

tek, szlávok, magyarok, lengyelek tartoznak. A Habsburg-állam miniatűr formában régen megvalósította Victor Hugo álmát az Európai Egyesült Államokról.

Rudolf misztikus halála megváltoztatta a birodalom, ezzel együtt Európa és a világ sorsát. A trónörökös nem egyezett Ferenc József politikájával, és ha ő vette volna át a trónt, valószínűleg egészen más irányban alakultak volna az események. A sarajevói merényletre sem került volna sor. Így azonban Rudolf tisztázatlan halála őt magát is misztikus személlyé tette, és valószínűleg az igazság sohasem fog kiderülni.

A németek Rudolfot nehéz választás elé állították: vagy vagyonáról és hatalmáról kell lemondania, vagy szerelméről Vetsera Máriával. Mária ennek hallatán megmérgezte magát. Mikor Rudolf megtudta, saját magát tartotta bűnösnek, és ő is az öngyilkosságra szánta el magát. Egyesek szerint azonban a döntő pillanatban a német császár ügynökei berontottak a terembe, és lelőtték. A trónörökös anyjának és feleségének írt búcsúlevelei megmaradtak.

Érdekes tény, hogy a mayerlingi birtokot a Habsburgok, miután megvásárolták, kitűnő helynek tartották egy vadászkastély építésére. A tragikus esemény után a kastélyt lebontották, és a helyére egy kolostort építettek. Ma turisztikai látványosság. A szerelmi tragédia, amely itt történt, számos filmet ihletett meg. Az egyik legismertebben a híres Omar Sharif alakítja Rudolf trónörökös személyét.

Az idén júliusban újabb iratok, illetve bizonyítékok láttak napvilágot. Vetsera Mária édesanyjának írt levelét találták meg az osztrák levéltárban. Izgatottan várjuk az új tények megjelenését.

Maria von Vetsera

kötött. A külpolitikában a Franciaországra és az Oroszországra történő támaszkodásban látta a jövőt. Utólag kiderült, hogy nagyon jó belátással és politikai hozzáértéssel jósolta meg a következő évtizedek eseményeit, mert pontosan az történt, amit előre látott: Németország és Ausztria teljes összeomlása. Rudolf politikai nézeteit jól jellemzi a francia Georges Clemenceau-hoz írt levelének részlete: „Németország soha nem fogja megérteni, milyen jelentős és fontos körülmény, hogy a koronához néme-

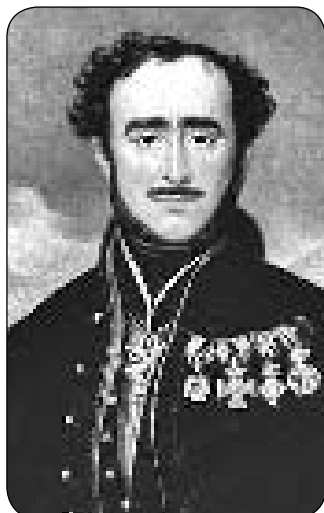
Évfordulók, események

1844. szeptember 17. – Megszületett **Puskás Tivadar**, Európa első telefonközpontjának megalkotója, a telefonhírmondó feltalálója. Hosszú évekig Amerikában élt, ahol megismerkedett a vezetékes távíróval és az Edison-féle szénmikrofonnal. 1876-ban visszatért Európába, hogy Bell vadonatúj találmányát kihasználva telefonközpontot létesítsen, amely több vonalat képes összekapcsolni. Pénzért és kísérleti lehetőségért Edisonhoz fordult New Yorkban.

1877-re elkészült a telefonközpont terve, 1878-tól Párizsban irányította az első telefonhálózat és -központ építési munkáit. Budapesten saját tőkéből valósította meg 1881-re a világ negyedik telefonközpontját. 1884-ben átvette a Budapesti Telefonhálózatot, de a további fejlesztések a vagyona java részét felemésztették.

1791. szeptember 21. – Bécsben megszületett Sárvár-felsővidéki **gróf Széchenyi István** (elhunyt 1860. április 8.), politikus, író, a „legnagyobb magyar”, a nemzeti liberális reformmozgalom kezdeményezője. Korának egyik legnagyobb gondolkodója volt, akinek életműve, cselekvő hitvallása a mai magyar politikai, gazdasági és társadalmi életre is jelentősen kihat. Apja gróf Széchenyi Ferenc, anyja Festetics Julianna grófnő. Rengeteget utazott, bejárta Törökországot, Kelet- és Nyugat-Európát. Utazásai közben döbbsen rá hazája elmaradottságára. Megállapította, hogy történelmi neve súlyos kötelességgel is jár, ezért életcéljául nemzete sorsának előmozdítását tűzte ki. Hazatérve ő lett a reformgondolat kezdeményezője és legjelentősebb alakja.

Szinte lehetetlen felsorolni mindazt, amit élete folyamán tett nemzetéért. Megalapította a Magyar Tudományos Akadémiát, előmozdította a dunai és tiszai gőzhajózást, a Lánchíd megépítését, támogatta a vasúthálózat megépítését és az egyesült Budapest ötletét.

1984. szeptember 21. – A magyar dráma ünnepe: a Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünnepeljük a magyar dráma napját, Madách Imre: Az ember tragédiája című drámája 1883. szeptember 21-ei ősbemutatójának tiszteletére. Célja felhívni a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismerésére és az írók ösztönzése újabb alkotások létrehozására. Az Újvidéki Színházban ebből az alkalomból drámaíróversenyt tartanak. Három szerzőt felkérnek egy-egy drámai szöveg rövid idő alatti megírására, majd ugyanolyan rövid idő alatt színpad-

ra állítják a friss műveket. A játékos színházi esemény népszerű a fiatalabb nézők körében is.

1865. szeptember 23. – Tarnaörsön megszületett **Orczy Emma** bárónő, magyar származású angol dráma- és regényíró, akinek leghíresebb műve, a **The Scarlet Pimpernel (A Vörös Pimpernel)** a 20. század egyik népszerű alkotása volt. A bárónő teljes neve hihetle-

nül hosszú: Orczy Emma Magdolna Rozália Mária Jozefa Borbála. Gyermekkorában került Angliába, majd ott népszerű angol írónővé nőtte ki magát. 1907-ben írta romantikus regényét a Vörös Pimpernel fedőnevet használó angol lordról, aki az 1792-es szeptemberi vérengzések idején, kalandos körülmények között sok francia arisztokratát mentett át Angliába. Siker volt a

regény már megjelenése idején is, és sikere újra meg újra megismétlődött, valahányszor filmre vitték. Londonban négy éven át futott a regény színpadi változata egyfolytában, ezenkívül 14 nyelvre (köztük japánra is) lefordították. Az írónő, jóllehet 1873-ban költözött apjával Angliába, 15 éves koráig nem beszélt angolul. Iskoláit Brüsszelben és Párizsban végezte. A Heatherley School of Art-on festeni tanult, képeiből a Royal Academy of Arts is kiállított.

1914. szeptember 23. – Kishegyesen megszületett **Csépe Imre** költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja. A háború előtt kubikos, gyári munkás, iskolaszolga, később könyvügynök, színész, majd újságíró volt. 1936-ban írta első verseit, amelyek a jugoszláviai magyar lapokban, a

Kalanyában és a Hídban jelennek meg. 1946-ban a Magyar Szó munkatársa lett. Őstehetségként jelentkezett az irodalmi életben az 1930-as években; írásait a Kalanya, majd a Híd című folyóiratok közölték. Szülőhelyén, Kishegyesen évente irodalmi és kulturális program keretében emlékeznek meg róla: Csépe-napok. Szabadkán halt meg 1972-ben. Kishegyest sűrűn nevezik az írók falvának, hiszen ez a közösség több tucat író, költő, szerkesztőt, újságíró adott a vajdasági magyar irodalomnak. Egyik legismertebb közülük Csépe Imre, akinek az emlékét irodalmi rendezvénnyel ápolják. 2010-ben az egynapos rendezvényt kibővítették többnaposra, így lehetőség nyílt a többi kishegyesi kötődésű író, költő szellemi hagyatékáról is megemlékezni.

Veszélyes növények

Mindig vigyáznunk kell magunkra a természetben, mert nem minden egészséges és veszélytelen, ami szép. Íme néhány példa.

A kertben élő örökzöld növény, a **közönséges tiszafa**, régebben a gyilkosok és öngyilkosok kedvelt eszközének számított. Rendkívül mérgező hatással bír, augusztus-szeptemberi hónapokban jelennek meg az élénkpiros bogyóhoz hasonló magköpeny, mely édes ízű és az egyetlen NEM mérgező része a növénynek. A magja, levele viszont még elszáradt formában is erősen mérgező, tápolygást, izomremegést, görcsöket, nehézlégzést és szívelégtelenséget okoz. A folyamat nagyon gyorsan zajlik, az azonnali hánytartás életmentő lehet az orvosi segítség érkezése előtt.

Népszerű örökzöld növény a **babérmeggy**. Hosszúka termés, sötétvörös bogyó, mely a meggyre emlékeztet. A levele és bogyója is erősen mérgező ciántartalma miatt, ezért nagyon figyeljük, hogy gyermekek távol maradjanak tőle.

A **magyal** télen is zöld cserje, a kertben sövényként találkozhatunk vele, mutatós piros bogyói miatt karácsonykor a díszítés népszerű eszköze, és a kertből a lakásba kerül. A mérgezés legfőbb tünete az erős émelygés. Erős vízhajtó hatása miatt életveszélyes kiszáradást okozhat.

Az **ördögcérna** gyakran ültetett kerti sövény, nagyon ellenálló, gyakorlatilag kiirtáhatatlan. Apró lila virágaiból, 1-2 cm nagyságú piros bogyók sokasága fejlődik ki. A növény minden része atropint tartalmaz, hőhullámokat, nyelési nehézséget, szomjúságérzést, szédülést, kipirosodott, meleg bőrt, heves szívdobogásérzést, vizelet- és székletürítési zavarokat, nyugtalanságot, tudatzavart okoz. Jellegzetes mozgásformák is jelentkezhetnek, melyek hasonlítanak a tollfosztás vagy szíromszedés mozgulataira.

A **fekete bodza** bárhol előfordulhat. Érett formában számos élelmiszer-alapanyagot készítenek belőle. Éretlen zöld és piros bogyói ciántartalmúak, érett formában a cersav tartalma miatt okozhat hányingert. A madár- vagy veres berkenye erdők tisztásain élő fa, de megjelenése miatt utak szegélyezésére is ültetik. Termése 1 cm körüli, sárgászöld, fanyar ízű csoportosan elhelyezkedő bogyó. Megszáritva,

élelmiszerkészítésben hasznosítják. A bogyó fogyasztása hányingert, hányást okoz.

Az **ebszölő** (keserűdes csucsor) rétek, szántóföldek szélén élő piros bogyós kúszónövény, kirándulás alkalmával találkozhatunk vele. Főleg a zöld részei és az éretlen bogyói mérgezőek, atropintartalma miatt. Mérgezés tünetei: hőhullámok, nyelési nehézség, szomjúságérzés, szédülés, kipirosodott, meleg bőr, heves szívdobogásérzés, vizelet- és székletürítési zavarok, nyugtalanság, tudatzavar. Jellegzetes mozgásformák a tollfosztás vagy szíromszedés.

Szinte minden kertben megtalálható a **gyöngyvirág**. A többség a gyöngyvirág hallatán az apró fehér virágú, illatos növényre asszociál, azonban őszre élénkpiros, bogyós termése érik, mely rendkívül mérgező, a növény többi részével együtt. Fogyasztást követően eleinte csillapíthatatlan hányás, hasmenés jelentkezik, hasi görcsök kíséretében. A pulzusszám lassul, majd hirtelen felgyorsul, a vérnyomás csökken, végül szívmegállás lép fel.

A homoksivatagok változatos világa

Látszólagos egyhangúságuk ellenére a homoksivatagok a maguk nemében éppoly változatosak, mint az üde zöld, növényekkel borított tájak, hiszen a szél munkája folytán szinte állandó mozgásban, változásban vannak. A gyönyörűen barázdált, szinte fodrozódó **homokdűnék** eltűnő és újonnan kialakuló homokfolyások jellemzik. A dűnék sokféle lehetnek, egészen a kis buckától a több száz méter magas, hosszan elnyúló, holdsarló alakú dombokig, és igen sokféle színben játszanak, kezdve a hófehértől a szürkén és az aranyló barnán át az élénk vörösig. Íme néhány igazán szép:

Simpson-sivatag, Ausztrália

Takla-Makán-homoksivatag, Kína

White Sands-homoksivatag, Új-Mexikó

Líbiai-sivatag (a Szahara keleti része), Líbia

„Balkezes” a kenguruk többsége

„Balkezes” a kenguruk többsége – fedezték fel ausztrál kutatók, akik ezzel megcáfolták azt a feltételezést, hogy a jobb- vagy balkezesesség kizárólag az emberre lenne jellemző. A Tasmániai Egyetem kutatócsoportja megfigyelte azt, hogy a kenguruk és más erszényesek – az emberhez hasonlóan – szívesebben használják az egyik mellső végtagjukat, mint a másikat. Az emberrel ellentétben azonban ezek az állatok általában a bal „kezüket” kedvelik jobban.

Két éven át tanulmányozta a kengurukat Janeane Ingram PhD-hallgató, és észrevette, hogy túlnyomó többségük szívesebben használta a bal mellső végtagját. „A keleti szürke és vörös kenguruk igen erősen preferálták a bal mellső végtagjukat az összes megfigyelt tevékenység közben. A vörös nyakú wallabyk szintén szívesebben használták a bal mellső végtagjukat, amikor hátsó lábukon állva táplálkoztak vagy tisztogatták magukat” – mondta a kutató.

A „balkezesesség” a hátsó lábukon álló erszényeseknél gyakoribb volt, mint a négy lábon állóknál. Ingram világos és erős kapcsolatot fedezett

fel a felegyenesedett tartás és a mellső végtag preferenciája között. Az agyi aszimmetriáról és az emlősök evolúciójáról szóló ismeretanyagot bővíti minden tanulmány, mely igazolja egy felegyenesedett faj jobb- vagy balkezesességét – vélte Ingram.

„Ugyan a tudományos közösségben uralkodó a nézet, amely szerint a jobb vagy bal kéz preferenciája az emberben és a főemlősökben fejlődött ki, tanulmányunk egyik meglepető rámutatott, hogy a lateralitás, vagyis az egyik oldali végtag gyakoribb használata nyilvánvaló a papagájnál, amikor általában ugyanazzal a végtagjával tartja az ételt, valamint a kutyánál, amikor pacsit ad” – hangsúlyozta a kutató.

Az orangutánok édenkertje

Az orangutánok egykor szabadon máskáltak Szumátra és Jáva egész területén, ám az élőhelypusztulás és az illegális állatkereskedelem eredményeként drámaian lecsökkent az egyedszámuk. Ma már a Föld egyik legveszélyeztetettebb állataként tartják őket számon, és mindössze 7000 vadon élő példány maradt belőlük Szumátrán. Nagyrészt a sziget északi csücskében található Leuser ökoszisztémában él, így a területért és élőhelyük fenntartásáért tudósok és természetvédők harcolnak.

A Leuser Nemzeti Parkban egy karanténközpont is található, amely jelenleg 48 orangutánnak nyújt átmeneti otthont, akiket a fakitermelőktől és az állatkereskedőktől mentettek meg. Többségük még kölyök, a vadonban az anyjuk nevelné őket, ám itt a személyzet tagjai lettek a „pótmamák”. A gondozóknak ugyanakkor figyelniük kell arra, hogy a kicsiket idővel visszaszoktassák a természetbe, hogy felnőttként képesek legyenek egyedül is életben maradni a vadonban. A nevelők legújabb kedvence a féléves orangután bébi, amely egész nap társaival és gondozóival játszik a védett területen.

Egy bátor csiga mászott fel egy krokodil fejére

Nem mindennapi pillanatot fotóztak le egy indonéz krokodil-farmon. Egy bátor kis csiga mászott fel egy krokodil hátára. A puhatestű láthatóan egy kicsit sem félt, mert nemcsak a veszélyes állat fején csúszott végig, de ellenőrizte éles fogait is. A békrokodil ettől függetlenül nem akarta megtámadni a minden lében kanál csigát.

Simogatást kért a barátságos fóká

Amikor az 55 éves filmes, Gary Grayson tavaly a barátaival az Anglia partjaitól 40 kilométernyire fekvő Scilly-szigeteken bújárkodott, igazán különleges élményben volt része. Nem sokkal azután, hogy lemerültek, néhány kíváncsi kúpos fókával találkoztak, köztük egy rendkívül barátságos példánnyal,

amely odaúszott Gary-hez, és hosszú percekig ismerkedett a bújárral, még simogatást is kért tőle, ami igencsak elnyerte a tetszését. Az aranyos pillanatokat szerencsére meg is örökítették. Szakemberek ugyanakkor senkinek sem ajánlják, hogy megpróbálják a férfit utánozni, mivel ha a fókák megijednek, akkor veszélyessé válhatnak, hiszen igen erős a fogazatuk. Ez a fóká azonban egyáltalán nem félt a bújároktól, valószínűleg már megszokta az emberek jelenlétét, mert a Scilly-szigeteken sokan bújárkodnak. A Scilly-szigetek egyébként egy mintegy 140 zátonyból és kis szigetekből álló angol szigetcsoport, 40 kilométernyire található a Land's Endtől az Atlanti-óceánban, a La Manche- és Bristol-csatorna bejáratai között, összesen 1440 hektárnyi területtel. Mindössze öt szigete lakott; ezeken összesen kétezren élnek.

RÜGYFAKADÁS

Mindennapi kenyerünk

Jenei György pékmesterrel készítettem interjút, aki nyugdíjba vonulásáig a pékiparban dolgozott.

- Miért választotta ezt a szakmát?
 - A nagybátyám pék volt, és én gyerekként sokat ott voltam nála. Láttam, mi mindent készít a pékségben, és már akkor megszerettem ezt a szakmát.
 - Hol tanulta ki a fortélyokat?
 - Szakiskolába jártam Nagybecskerekben, a gyakorlati oktatást privát pékségben kaptam.
 - Hány évig járt szakiskolába?
 - Három évig, azután négy évig segédmunkás voltam, és utána jött a mesteri vizsga.
 - A mesteri vizsga megszerzése után a szakmájában maradt?
 - Igen. Saját pékséget nyitottam.
 - Hogy készült akkor a kenyér?
 - Akkor még kézzel dagasztottuk a tésztát. A kovászt kellett előbb elkészíteni, ez hat óra hosszáig állt. Aztán hozzá kellett önteni vizet, lisztet és lehetett dagasztani. Egy óra hosszáig állt a tészta, és aztán mértük ki. A mérés után a tésztát kenyérré formáltuk. A formálás után meg kellett, hogy keljen a tészta, és aztán be lehetett tenni a kemencébe.
 - Mennyi ideig sülték a kenyerek?
 - Fél órától negyvenöt percig, nagyságtól függően.
 - A kenyér mellett sütött-e péksüteményeket?
 - Igen, sütöttem. Zsemlet, kiflit, guduckalácsot...
 - Mennyi lisztet használt el egy nap?
 - Naponta 400 kg liszt fogyott el.
 - Hol adta el a kenyeret és a süteményeket?
 - A pékség melletti üzlethelyiségben.
- Gyuri bácsi már nyugdíjas. Még egy utolsó kérdésem volt hozzá.
- Szokott-e még néha kenyeret, péksüteményt sütni?
 - Nem. Negyvenöt évet dolgoztam ebben a szakmában, és most már szívesebben járok horgászni.

Megyeri Milica, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

A fiúk

A fiúk buták, rosszak, de legfőképpen szépek.

Jó, ha van egy fiú barátom, mert ő mindenben segít. Vannak fiúk, akiket csak a lány karcsúsága érdekel, de az igazi szerelemben nem a súly számít. Hogy mennyit is eszel nappal, az nem számít. A fiúk verekedősek, ütnek, de viszont gyáva az, aki megüt egy lányt. Sok lány számára mindegyik fiú szimpatikus, de inkább csak az legyen szép fiú neki, akit már régóta ismer, és bízik benne. A fiúk a focit szeretik, a lányok a röplabdát. Sok fiú barátom van, akikben megbízok, és hiszek is nekik. Az osztálytársaim közül is vannak okos és rossz, meg persze buta fiúk is. Az óvodában volt egy néhány barátom, akikkel még most is tartom a kapcsolatot. A lányok inkább az élénk színeket szeretik, a fiúk többsége a kéket, a zöldet és a pirosat. Én egy olyan lány vagyok, aki a rockot szereti, de verset is írok. A fiúk nem szeretik a verseket, inkább a vad zenét. Az izmos fiúk szeretik mutogatni az izmaikat, de talán észrevehetnék, hogy ez nem minden lányt érdekel. Sokszor az izmaikról beszélnek történetet, de a buta lányok nem veszik észre, hogy ez mind hazugság. Az idősebb izompacsirták azt mondják, hogy:

„Megmásztam az izmaimmal egy százezer méteres hegyet, csak hogy megmentsék egy kiskutyát.”

Mire a többi lány:

„Jaj, de bátor vagy!”

A százezres hegy nem is létezik. Szóval a fiúk hazugok is. Mi, lányok rengeteg fiúnak elhiszük minden szavát, akkor is, ha nem kellene.

Én ezt gondolom a fiúkról. Nem tudom, hogy ők mit gondolhatnak rólam.

Szorcsik Andrea, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Noszkovity Emili, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Öt nap jegyzete

2015. II. 14.

Kedves Naplóm!

Valentin-nap van. Az osztályban mindenki egy csomó levelet kapott Valentin-napra. Volt, aki vicceset, volt, akinek verset írtak, én meg csak Tinától, meg az ötödikesek közül pár lánytól kaptam. Este korcsolyázni mentünk Filippel, Dzsulival, Áronnal és még két barátnőmmel. Érdekes volt, és sok új barátot szereztünk. Szeretek korcsolyázni.

2015. II. 21.

Kedves Naplóm!

A múlt heti biológia ellenőrző a szokásosnál sokkal jobban sikerült. Majdnem mindenki ötöst kapott, ami nálunk már nagy eredménynek számít, mert senkinek sem megy a biológia. Nekem, mondjuk, hetedikben ez volt az első ötösöm. Este megint korcsolyázni megyünk a fiúkkal.

2015. III. 3.

Ma anyukámék egész délután nem voltak otthon, sőt senki más, és a korcsolyaszezon is véget ért, ezért sürgősen elfoglaltságot kellett találnom, mert ha így folytatom, megöl az unalom. Felhívtam Dzsulit és Filipet, hogy kezdünk-e magunkkal valamit, ami nálunk a bicajozást, focizást, görkorcsolyázást foglalja magába. Persze, hogy focizni mentünk. Egyedüli lányként nem ment annyira a foci a négy fiú között. Áron szerint csak fél játékosnak felelek meg, és szerintem igaza van, mert a foci nem nagyon az erősségem, viszont nagyon szeretek játszani.

2015. III. 6.

Ma újra felhúztam a görkorcsolyámat, amely tavaly nyáron volt utoljára használva. Elég jól tudok görkorcsolyázni, de most mégsem ment. Megszoktam a jégkorcsolyát, és az nem olyan, mint a görkorcsolyám. Próbáltam fékezni, fordulni, de nem ment könnyen. Ebbe megint bele kell jönnöm.

2015. III. 9.

Ma az iskolából hazafelé Filippel azon gondolkodtunk, mi érdekeset csinálhatnánk, és megint a focinál kötöttünk ki. Délután, olyan három körül jött értem Marci, mentünk Dzsuliért, Filipért, Áronért. Filip nem ért rá, mert állítólag „tanult”. Azért egy kezemben meg lehet számolni, hogy ebben az évben hányszor vette kezébe a könyvet. Útközben találkoztunk Dzsuli egyik barátjával, és ő is jött velünk. Megint négy fiú közt voltam egyedüli lány, de most valahogy jobban ment a játék, mint eddig. Nem szóltak be, hogy nem tudok játszani, és hogy inkább állak ki. Dzsuli barátja nem beszélt magyarul, és Marci olyan beszélőket tett, hogy egész idő alatt nevtünk rajta, és most a nevetésben jobban kifáradtunk, mint a játékban. A végén engedték, hogy üres kapura rúgjak, az is csak öt centin múlt, hogy gól legyen. Lényegében nagyon jó napom volt. Remélem, hogy holnap is megyünk focizni, de lehet, hogy holnap végre bicajozni megyünk. Az legalább nekem is megy.

Mészáros Noémi, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kirándulás

Tavaly ősszel kirándulni mentünk az osztállyal. Úti célunk Arandelovac volt. A mi osztályunkon kívül ott voltak a kinti iskolások és a törökfalusi negyedikesek is. Emeletes busszal mentünk, és öt óra hosszan át utaztunk.

Mikor odaértünk, nem nagyon voltunk elragadtatva a szálláshelytől, jobbra számítottunk. Azt, hogy kivel leszünk egy szobában, már előre eldöntöttük. Így Ági, Beáta, Réka, Babett és én elfoglaltuk „gyönyörűség” szobánkat. Minden nap szobaellenőrzéssel, tornázással és reggelizéssel kezdődött. Napközben szabadtéri programok voltak, este pedig különféle bulik. Nekem az egyik kedvencem az volt, amikor hegyet másztunk. Délelőtt tízkor sorba álltunk, és elindultunk. Útközben néha megálltunk, többek között egy olyan helyen, ahol kaptunk egy finom gyümölcsös szörpöt, amely nekem nagyon ízlett. Az út nagyon merdek és fárasztó volt, a vége felé már alig bírtunk menni. Amikor felértünk, nagyon örültünk, hogy nem kell tovább felfelé haladnunk, abban bíztunk, hogy lefelé már könnyebb lesz. A hegy tetején volt egy kilátó, ahova a felmenésünkkor ezt mondtam Zsanettnak:

– Hű, milyen magasan vagyunk, nagyon szép a kilátás.

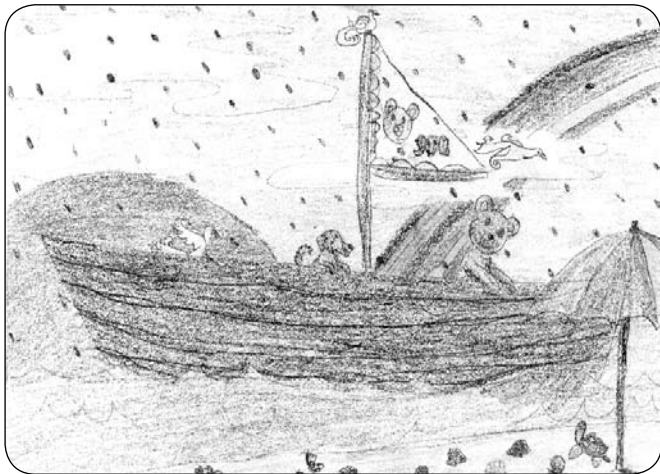
– Igen, nagyon szép, de én mindjárt leszédülök – válaszolta Zsanett.

– Én is úgy érzem, de azért érdemes volt idáig felmászni.

– Igazad van.

Most, ahogy visszagondolok erre az egész kirándulásra, nagyon szép emlékek jutnak eszembe, mert öt napig a barátnőimmel voltam együtt. Nagyon sokat viccelődtünk, egyedül az étellel volt gondom, hisz egyszer sem laktam jól.

Fehér Ivonn, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Benić Nevena, 3. osztály, Vuk Karadžić iskola, Kanak

A tévéstúdióban

Hétfőn, azaz 2015. május 18-án elmentünk a Pannon televízióba. Én vártam ezt a napot, nagyon tetszett. Először egy terembe mentünk. Ott elmondták, hogyan is működik a vágás, a felvétel meg a Pannon rádiója. Ez érdekes volt. Utána még kérdezhettünk is. Nem sokkal később felmentünk. Ott megmutatták, hogyan dolgoznak a munkások. Azt is mondták, hogy körülbelül százan munkálkodnak ott. Azt is hallottuk, hogy Vajdaságban különböző helyeken vannak riporterek, így behálózák Szerbia északi részét. Mindezeknek a legvégén elmentünk a Közügyek és a Híradó stúdiójába is. A híradó stúdiójában van egy sugógép. Ez nekem érdekes volt. Ezek után kaptunk szörpöt és egy kis harapnivalót. Ezenkívül az a jó, hogy aznap jött a tanító bácsink, aki sajnos csak két hétig lesz velünk.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Az én kedvesem

(reflektálás Ady Endre Az én menyasszonyom című versére)

Mit bánom én,
Ha szegény család tagja,
De elkísérjen engem,
Egészen a halálomba.

Legyen gyengéd,
Mindig szeressen,
S az élet folyamán,
El soha ne feledjen!

Az élet néha,
Olyan mostoha,
De ő nem hagyta
Engem el soha.

E borongós világban,
Ha valami közénk állna,
Akkor se hagynánk elveszni
Egymást hiába.

Betegségben, s szegénységben,
Együtt maradnánk,
Együtt gyógyulnánk,
Együtt gyógyulnánk,
S gazdagodnánk tovább.

Ha eljön a mi időnk is,
Mennünk kell majd tovább.
Egymás kezét fogván,
Engednénk el egymást.

Meghalnánk, mondván:
„Ennyi volt az élet,
Ketten egymásért éltünk eddig,
Szépen, hófehéren.”

Jenován Flórián, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Egy pénzérme

Sötétedett már a hazafelé vezető úton.

Felpillantottam az égre, és megpillantottam az újhódat. Gyorsan a zsebeimhez kaptam, hogy van-e benne aprópénz, mert az szerencsét hoz. Sajnos csak egy pénzérmére akadtam a zsebemben. Így nem lesz nagy szerencsém, gondoltam magamba, vagy talán ki is mondtam, mert egy vékonyka hang szólt hozzám:

– Nem úgy van az!

Ijedten néztem szét. Körülöttem nem láttam senkit. A pénzérmét nézve mondtam:

– Jó kis szerencse vagy, hisz már hallucinálok is.

– Nem jól gondold azt! – beszélt hozzám az érmecske.

Meglepetten bámultam rá.

– Hisz te beszélsz! – dadogtam csodálkozva.

– Persze, hogy beszélek, hisz csodaérme vagyok, ami azt jelenti, szerencsés lesz a napod – válaszolta.

– Na és melyik napom lesz az? – kérdeztem izgatottan.

– Az a lényeg, hogy nem tudod, és nem is mondom meg! – felelte.

– Vajon mért nem tudhatom? – érdeklődtem.

– A csoda, a szerencse, az öröm elveszteni a varázsát, ha előre tudnád – magyarázta mosolyogva.

Ebben a pillanatban a színe megváltozott, és többé nem szólt. A szerencse pár héten belül valóra vált.

Az újhódat azóta nézegetem az égen, hátha a szerencse ismét rám mosolyog.

Popovity Nikolett, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

A természet és én

Egyik nap sétáltam a parkban, és azon gondolkodtam, hogy milyen szép is a természet.

Próbáltam szép, tisztának látni a körülöttem lévő ronda és szeméttel teli környezetemet. Sajnos, nem sikerült. Hazamentem, és lefeküdtem aludni.

Álmomban láttam a szép, tiszta természetet, ahol az emberek métereket, vagy utcákat sétálnak a szemetesig, és amin elcsodálkoztam, hogy örömmel vigyáznak a tisztaságra. Mivel úgy gondoltam, úgyis álmodok, tettem egy próbát. Vettem egy Milka csokoládét, megettem, és eldobtam a papíráját. Szaladnom kellett, hogy a rendőr ne verjen meg. Aztán egy autó mögé bújva lestem, ahogy a rendőr felveszi a papírt, és az utca végén található szemetesig elsétálva eldobta.

Amint felébredtem, elgondolkodtam azon, hogy mekkora bűn a környezetszennyezés, és úgy döntöttem, ha más nem is, akkor legalább én ne tegyek kárt a természetben, ezért megfogadtam, hogy ezentúl mindig eldobom a szemetet, és a másét is felveszem.

Juhász Jácint, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Suli

Végre iskola,
sok tanár és tantárgy,
rég és új egyaránt.

De nincs sok tanuló,
aki azt mondja: a sulis jó!
Pedig semmi baj vele,
még nincs itt az ellenőrzők ideje.

Bár az iskola néha nehéz,
épp ezért mondd:
menni fog!

**Hódi Anasztázia, 6. osztály,
Samu Mihály Általános Iskola, Péterréve**

Palágyi Róbert, 2. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

Gondolom, hogy nektek méhkasra hasonlít még az iskola, hiszen a két hónapnyi pihenés után annyi izgalmas kaland és történés „halmozódott” fel, hogy idő kell a feldolgozásukhoz. Az újratálalkozás mindig izgalmas, és megnyugtató. Ilyenkor kiderül az is, hogy a sok felejthetetlen élmény közül melyek jelentősek, mert azokat érdemes írásban is megörökíteni. És ha ez megtörténik, remény van arra, hogy a munkátok és a szép emlékeitek a Rügyfakadásban is megjelenjenek.

Lapzártáig – ami elég korán van –, megérkezett címünkre az első idei tanévi küldemény. A mérleg: két vers, egy fogalmazás. A **péterrévei Samu Mihály iskola** magyartanárnőjének külön köszönjük ezt a frissességet, mintahogyan az eddigi példamutató együttműködést is.

Nem tétlenkedünk addig sem, amíg nem lendülünk mindannyian bele a tanév diktálta kerékvágásba! Mai válogatásunkat is igyekeztünk műfajilag változatosan alakítani, és tekintettel voltunk arra is, hogy minél több helységből kerüljenek be fogalmazások az oldalainkra. Interjú, vers, beszámoló, leíró fogalmazás került a válogatásba. Szemezgesseetek belőle!

Számítunk rátok, és nemcsak fogalmazásaitokra, hanem képzőművészeti alkotásaitokra is!

Nagy Magdolna

Színes évszakok

Ahogy az évszakok változnak,
Úgy a színek is pompáznak.
Tavasszal a rózsák szép,
Piros, mint a vér.
Nyáron a tenger szép,
Olyan gyönyörű, kék.
Ősszel a sárga levelek,
A fáról csörögve esnek le.
Télen a fehér hótakaró
Olyan, mint egy tenger egy nyári napon.

**Lality I. Izolda, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Sajnálom, hogy megbántottam a barátomat

Tavaly jött egy új kislány az osztályunkba. Gabriellának hívják. Mi csak Gabinak nevezzük. Hamar összebarátkoztunk.

Együtt szoktunk játszani. Iskola után együtt megyünk haza. Azon a héten mi voltunk a hetesek. Ő Erikával akarta kicserélni a vizet. Ezen összevesztünk. Utána Erika elment, majd bevittük a friss vizet. Nem sokáig vártunk a tanító nénire. Elkezdődött a matek óra. A szünetben még vitakoztam Gabival, és pár napig nem is beszélgettünk egymással. Utána rájöttem, hogy butaság haragudni, és kibékültünk. Sajnálom, hogy megbántottam a barátomat, de örülök a kibékülésnek. Azóta újra barátok vagyunk.

Nagyon jó, hogy megértjük egymást.

Ördög Tímea, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Rozmaringszál

Élt egyszer egy ember, aki egyetlen lányát keményen tartotta, szegény teremtest éjt nappallá téve csak dolgoztatta. Egy reggel, mikor a lány már elvégzett minden ház körüli tennivalót, elindult tűzifáért az erdőbe. Ahogy ott szedegette a gallyakat, megpillantott egy szál illatos rozmaringot, és tüstént odasietett, hogy kihúzza a földből. De minél jobban erőlködött, a növény annál jobban ragaszkodott a földhöz, sehogy sem lehetett kitépni. Aztán a lány összeszedte minden erejét, s egy nagyot rántott a rozmaringon, amely végül a kezében maradt. Ebben a pillanatban valaki megszólította a lányt:

– Üdvözöllek!

A lány zavartan körbepillantott, és egy jóképű ifjút pillantott meg a háta mögött, aki megkérdezte, miért jött az erdőbe.

– Édesapám küldött tűzifáért – felelte a lány.

– Örülök, hogy ezt tette, mert így megismerhettelek – szólt az ifjú. – Kérlek, gyere velem!

A fiú kézen fogta a lányt, és egy erdei ösvényen át egy palotához vezetete, amely nagyon szép volt, bár mindegyik ablaka az ég felé tekintett. Az ifjú megmutatta a szépen bebútorozott szobákat, majd elmesélte, hogy ő ennek a palotának az ura, és ha a lány hajlandó neki a szívét felajánlani, akkor elvenné feleségül, és mindörökké boldogan élhetnének.

A szépséges lány nem gondolkodott sokáig a feleleten, igent mondott, és már aznap össze is házasodtak.

Másnap az idős kamarásnő átadta a lánynak a palota kulcsait, de szigorúan a lelkére kötötte, hogy az egyiket sose használja, mert ha megteszi, a palota semmivé válik, a fű benövi a helyét, és a lány létezése örök feledésbe merül. A lány megígérte, hogy óvakodni fog attól a kulcstól, de nem kellett sok idő, hogy a kíváncsiság legyőzze. Egyre csak az járt az eszébe, hogy vajon mit rejthet az a láda, amit az a tiltott kulcs nyit.

És bizony, ami egyszer megfog az ember fejében, az nem hagyja nyugodni, s a lánnyal sem történt ez másképp. Egy nap odalépett a ládához, beillesztette a kulcsot a zárba, és megpróbálta kinyitni. Ám a zár nem akart nyílni, a kulcs belészorult, s a lány kénytelen volt eltörni, hogy a ládába pillanthasson. S mit rejtett a titokzatos ládikó? Nem mást, mint egy kígyóbőrt, amely a férjéé volt. Mert a palota ura nem volt más, mint egy varázsló, aki a kígyóbőrben járta a világot, ha éppen nem volt odahaza. A lány undorodva fordult el a bőrtől, de a következő pillanatban megremegett a föld a lába alatt, a palota pedig egy szempillantás alatt eltűnt, mintha sosem létezett volna.

A lány ott találta magát az erdő közepén, s nem tehetett mást, mint siratta ostoba kíváncsiságát, s elvesztett férjét, akit szívből szeretett. Nem volt más a kezében, csak a szál rozmaring, s megfogadta, hogy ha a világ végére is kell elmennie, megkeresi a férjét.

Elindult, és napokon át csak ment-mendegélt az orra után, mígnem elért egy takaros házhoz. Bekopogtatott, és megkérdezte, nincs-e szükség egy cseléd-lányra. A ház úrnője éppen keresett egyet, s beleegyezett, hogy ott maradjon. De ahogy teltek a napok, a lány arca egyre komorabb lett, s úrnője erősködni kezdett, árulja el, mi bántja annyira a szívét. A lány elmesélte a történetét, és azt, hogyan kutatta át az egész erdőt eltűnt férje után, de nem járt sikerrel.

– Bárhol legyen is a férjed – szólt az úrnő –, a Nap, a Hold vagy a Szél biztosan tudja, merre találsz.

A bátorító szavakra a lány ismét útra kelt, és meg sem állt, míg el nem érte a Nap aranypalotáját.

– Üdvözöllek, fenséges Nap – köszönt a lány. – Azért jöttem, hogy a segítségedet kérjem, talán te tudod, merre lelhetem meg szeretett férjemet, akit a saját hibámból vesztem el.

– Ismerlek téged! – mondta a Nap. – Sugaraim bepillantottak abba a palotába, melynek az ablakai az ég felé néznek, innen tudom, ki vagy. De bármennyire is sajnálak, nem tudom megmondani, hol keresd a férjed. De adok neked valamit! Itt van egy szem mogyoró, de csak akkor nyisd fel, ha már végtelenné válik a bánatod.

A lány megköszönte az ajándékot, és folytatta az útját, míg el nem ért egy újabb palotáig. Ott aztán bekopogtatott, mire egy idős asszony nyitott ajtót.

– Üdvözöllek – szólt a lány –, a segítségédért jöttem.

– Ó, te bizonyára nem engem keresel – felelte az asszony –, hanem úrnőmet, a Holdat! Értesítem az érkezéséről!

A Hold hamarosan a lány színe elé jött, és azonnal ráismert, hiszen látta már őt, mikor a szegény viskóban aludt, s akkor is, amikor a palotában hajtott a álomra a fejét. A lány neki is elpanaszolta a bánatát, de a Hold, bármennyire is sajnálta őt, nem tudott segíteni.

– Bár nem tudom megmondani, hol találod meg a férjedet, adok neked egy szem mandulát. De vigyázz, csak akkor nyisd fel, ha a lelked már nem bírja tovább a szomorúságot!

A lány köszönetet mondott, és meg sem állt a Szél palotájáig.

A Szél is rögtön ráismert, hiszen látta őt a szegény viskóban, a palotában, és az erdőben is, mikor tűzifát gyűjtött.

– Nagyon sajnálom – mondta a Szél –, de nem tudok neked segíteni. De adok egy szem diót, amelyet felnyithatsz, ha mástól nem várhatsz segítséget.

A lány megköszönte, ám ahelyett, hogy elindult volna, keserves sírásban tört ki. Fáradt volt a hosszú út után, és azt sem tudta, merre vezet a hazafelé vezető út.

– Ne szomorkodj – vigasztalta a Szél. – Megpróbálok segíteni neked!

És ekkor a Szél egy hatalmas lendülettel elsuhan a kék ég felé, de egy szempillantás sem kellett, máris visszatért, s derűsen mosolygott.

– Megtaláltam a férjedet! Egy király tartja őt bezárva a palotájában. Holnap feleségül kell vennie a király leányát, egy csúnya hercegnőt, aki nem talál más módon kérőt a maga számára.

A hercegnő elkeseredett a hír hallatán, de tudta, hogy egy percet sem vesztegethet, el kell mennie a férjéért. Addig is megkérte a Szelet, hogy próbálja meg késleltetni az esküvőt, míg ő odaér a palotához.

A Szél boldogan beleegyezett. Pár pillanat múlva már a palotánál volt, s az egyik szobában megtalálta azt az öt szabót, akik a menyasszony ruhájának varrásával foglalatoskodtak. A Szél berepült a nyitott ablakon át, és egy fújással kirepítette a gyönyörű selymeket, csipkéket és gyöngyöket. A pazar anyagok pedig ott landoltak a fák tetején meg szerte a kukoricaföldön. A szabók lélekszakadva rohantak az anyagok után, de hiába! A csipkék elszakadtak, a selymek bepiszkolódtak, a gyöngyök meg ezerfelé gurultak. Nem maradt más választásuk, minthogy újra elmenjenek megvásárolni őket. Azt azonban tudták, hogy lehetetlen lesz újra megvarrni a ruhákat a másnapi esküvőre.

Ám a király hallani sem akart semmilyen halasztásról, annyira vágyott rá, hogy lányát végre az oltár előtt láthassa. A lány viszont nem óhajtott akármilyen ruhába felöltözni, ezért a szabók csak pár óra haladékot kaptak arra, hogy egy új ruhát készítsenek.

Szegény lány csak ekkor ért a palotához fáradtan, meggyötörten. Kétségbeesésében felnyitotta a mogyorót, amelyet a Naptól kapott. Meglepetésére egy csodaszép köpenyt rejtett a szem.Becszengetett a palota ajtaján, és az ajtót nyitó szolgától megkérdezte, nem akarja-e a hercegnő megvásárolni tőle a gyönyörű köpenyt. A hercegnő még soha életében nem látott ennél szebb köpönyvet, s minthogy az esküvőre szánt darab elszakadt, minden áron meg akarta szerezni. Megkérdezte a lánytól, mit kér a köpenyért.

A lány egy zsák aranyat kért, de a hercegnőt ez nem érdekelte, kifizette az árát, és boldogan vette magához a köpenyt.

A lány elégedetten vitte el a zsák aranyat, majd feltörte a Holdtól kapott mandulát, amelyben a világ legszebb alszoknyáját találta. Ezt is felajánlotta a hercegnőnek, aki ezúttal sem tudott ellenállni a mesés ruhadarabnak. A lány ismét egy zsák aranyat kért cserébe, a hercegnő pedig gondolkodás nélkül odaadta. A lány örült az újabb zsák aranyak, s végül felnyitotta a Széltől kapott diót is. A dióban olyan csodálatos ruha rejtőzött, amelyet még a legelőkelőbb hercegisasszonyok sem viseltek soha. Mikor a hercegnő meglátta, mindenáron meg akarta szerezni magának. De a lány immáron nem aranyat kért tőle, hanem azt, hadd találkozhasson a herceggel a palotában. A hercegnő ennek nem igazán örült, de a ruha sokkal jobban csábította, semmint hogy megtagadja a lány kérését.

A lány bemehetett hát a herceghez, s mikor odalépett hozzá, megérintette a rozmaringszállal, és egy csapásra visszatért a férje emlékezete. Felismerte a feleségét, megölelték-megcsókozták egymást. Azon nyomban elhagyták a palotát, és az arannyal együtt hazatértek. Építettek egy szép házat, ahol nagy boldogságban telt el hátralévő életük.

Spanyol mese

Illusztráció: John Dickson Batten rajza alapján

A Titanic története

A White Star hajóstársaság Titanic óceánjárója – a világ addigi legnagyobb vízi járműve – 1912. április 10-én indult első útjára az angliai Southamptonból New Yorkba. A kettős fenekű hajótestet tizenhat, egymástól vízhatlan fallal elzárt rekeszre osztották. Azt hitték, elsüllyeszthetetlen. Több mint 2200 főt szállított. Az első osztály kabinjait sok jól ismert személy foglalta el – John Jacob Astor ezredes és ifjú araja, továbbá Archibald W. Butt őrnagy (William Howard Taft amerikai elnök tanácsadója), Isidor Strauss volt kongresszusi képviselő és a Macy nagyáruház vezérigazgatója, valamint J. Bruce Ismay, a White Star hajóstársaság ügyvezető igazgatója. A fedélköz zsúfolt hálótermében több mint hétszáz bevándorló tartott az ígért földje felé.

A vasárnap tiszta égbolttal virradt rájuk április 14-én. Reggel kilenckor a Caronia gőzösről érkezett üzenet papírszalagja kigyózott a távirófülkébe: „A Titanic kapitányának – nyugatra hajózó gőzösök jéghegyeket, jégcsirteket és jégmezőt jelentenek é. sz. 42., ny. h. 49–51. fokon. Üdv: Barr.” Az üzenetet átadták E. J. Smith kapitánynak.

Nem sokkal dél előtt a kezdetleges szikratávíró ismét kopogni kezdett. Ezúttal a Baltic figyelmeztette a Titanicot a hajózási útvonalat akadályozó jégre. A távírás üzenetet küldött a hídra. Smith kapitány elolvasta, majd a sétafedélzetre ment, ahol szó nélkül nyújtotta át Bruce Ismaynek. Ismay is elolvasta, azután zsebre vágta, két hölgynek megemlítette a jéghegyeket, és továbbsétált.

Aznap este dermesztő hideg volt a fedélzeten, de szélcsendes, derült éjszaka követte. Vacsora után a másodosztály néhány utasa zoltáréneklésre gyűlt össze. Tíz óra felé járt, amikor rázendítettek a tengerészhimnuszra: „Hallj meg minket, hozzád kiáltunk azokért, kikre veszély les a tengeren.”

A hídon William Murdoch első tiszt tartózkodott. Legalább hét távirat figyelmeztette a jégre a hajót, az őrszemeket fokozott éberségre szólították fel. A Titanic iramát azonban nem fogták vissza, 40 km/h sebességgel szelte a habokat az éjszakában.

Az árbockosár magasában Frederick Fleet őrszem meresztgette a szemét. A hold nem sütött, de a felhőtlen égen ragyogtak a csillagok, és az Atlanti-óceán fényesre csiszolt üveglapként terült eléjük. Bár az őrszemeket távcsővel nem szerelték föl, Fleet 23.40-kor egyenesen előttük hirtelen megpillantott valami sötétnél is sötétebbet. Az eleinte kicsi folt nőtt és közeledett. Fleet háromszor megkondította az árbockosár harangját, egyúttal telefonon is hívta a hidat. – Mit látott? – kérdezte egy nyugodt hang a vonal végén.

– Jéghegyet egyenesen előttünk – felelte Fleet.

– Köszönöm! – nyugtázta a hang, és több szó nem esett köztük.

A hídon Robert Hichens kormányos a posztján állt. – Egészen jobbra! – vezényelt Murdoch első tiszt. Vagyis a hajó farát jobbra, az orrát balra fordítják. Miközben Murdoch a parancsjelző telegráffal utasította a gépházat, hogy „teljes gőzzel hátra”, Hichens nekifeszült a kormánykeréknek.

Fleet az árbockosárban mozdulatlanul állva figyelte az egyre növekedő objektumot. A Titanic szinte örökkévalóságnak tűnő idő múltán végre balra lendült, hogy kikerülje a jéghegyet. Fleet szorongva látta, hogy az orrfelépítmény a hegyhez súrlódik, és jégdarabok záporoznak az előfedélzetre.

Hasadó hang

A hajó legmélyén, a 6-os kazánházban Frederick Barrett fűtő javában táplálta a tüzet. Hirtelen tajtékzó, zöld tengervíz tört be a Titanic oldalán, körülbelül fél méterrel a padlódeszkák fölött, végigszakította a jobb oldali falat a 6-os egész hosszában, és kissé még az 5-ös széntárolójánál is. A véscsengő fülsértően rikoltzott a vízzáró ajtó fölött, amely éppen elkezdett leereszkedni. Barrettnek még sikerült átugrania a nyíláson az 5-ös kazánházba, ahogy az ajtó lecsukódott.

Ezalatt az első osztály éttermében, jóval Barrett fölött a hajószemélyzet négy tagja halk csikorgást hallott, amely mintha a hajó belsejéből jött volna. Az enyhe rázkódás épp csak megcsörrentette a másnapi reggelihez kikészített evőeszközt.

Az utasok a kabinokban szintén érezték a zökkenést. A lefekvéshez vetkőző Arthur G. Peuchen őrnagy azt hitte, egy nagy hullám csapódott a hajónak. Lady Duff Gordonnak, akit fölébresztett a lökés, úgy tűnt, „mintha óriási ujjat húztak volna végig a hajó oldalán”. Spencer V. Silverthorne az első osztály dohányzószalonjában hallotta a csikorgást, és néhány másik utassal együtt kisért a fedélzetre. Még látta a legfelső, úgynevezett csónakfedélzetnél kicsivel magasabb jéghegyet, amint végighorzosolta a jobb oldalt. A letöredező jégdarabok a vízbe potyogtak. A hegy aztán beleolvadt a sötétségbe.

Az izgalom hamar elült. A Titanic éppolyan szilárdnak tetszett, mint addig, és a hidegben senki sem akart odakint ácsorogni. Lassan visszaszállingóztak a zárt helyiségekbe.

Ahogy a csikorgó zaj elenyészett, Smith kapitány a kormányház melletti kabinjából a hídra sietett. Néhány gyors szó hangzott el: – Mi volt ez, Mr. Murdoch?

– Jéghegy, kapitány úr. Egészen jobbrát és hátramenetet vezényeltem, de a hegy annyira közel volt, hogy nem tehettem többet.

A Titanic főtervezője, Thomas Andrews luxuslakosztályában alig érződött az ütközés, így észre sem vette. Csak arra lett figyelmes, hogy kopogtattak az ajtaján. Egy matróz a hídra kísért, ahol a kapitány tájékoztatta Andrewst a történetekről. Víz az orr-rekeszben... az 1-es fenékrekeszben... a 2-es fenékrekeszben... a postakabinban... a 6-os kazánházban... az 5-ös kazánházban. Az első tíz percben az 5-ös kazánház kivételével mindenütt négy méterrel a hajógerinc fölötti vízszint. Az adatok együttvéve százméteres hasadékokat mutattak, az első öt fenékrekeszt jóvátehetően elárasztotta a víz.

A következtetés magától adódott. A Titanica a csaknem négyezer méter mélyen lévő tengerfenék várt. Andrews becslése szerint a hajónak mindössze másfél órája maradt.

Éjjel 0.05-kor – körülbelül huszonöt perccel a csikorgó rázkódás után – Smith kapitány parancsot adott H. T. Wilde legfőbb tisztnek a mentőcsónakok ponyvájának lebontására. A Titanic csupán 16 csónakot és négy összecsukható mentőeszközt vitt magával, ezek együttesen körülbelül 1180 főt fogadhattak be a 2200 körüli fedélzeti létszámból. Ekkor maga a kapitány lépett a távirófülkébe. – Küldjön segélykérő jelzést! – parancsolta.

– Milyen jelzést adjak le? – kérdezte Jack Phillips.

– A szabályzat szerinti nemzetközi segélykérő jelzést.

Az alig tizenöt kilométerre található Californian távírása, Cyril F. Evans az előírt időpontban, 23.30-kor kapcsolta ki a készülékét.

(...)

A Cunard hajóstársaság hajója, a Carpathia New Yorkból Gibaltár és a Földközi-tenger felé

tartott. Tágas utastere – a gondviselés jóvoltából – majdnem félig üresen állt.

A Carpathia rádiósának, H. T. Cottamnek majdnem elállt a szívverése, amikor befutottak a nemzetközi segélykérő jelzés rettegett betűi: „CQD CQD SOS SOS. Azonnal jöjjenek! Jéghegynek ütköztünk. Pozíció: É 41.46, NY 50.14. CQD SOS!”

(...)

„Oda a hajó!”

Lightoller második tiszt később ezt írta: „Egyetlen lehetőség maradt, és [úgy döntöttem, hogy] megteszem, így hát a híd elülső részéhez fordultam, és fejest ugrottam. A vízbe csapódás olyan volt, mintha ezer kést döftek volna belém, ami nem csoda, hiszen a hőmérséklet mínusz négy fokra süllyedt.

Egyszeriben egy légaknán találtam magam, odatapasztott a felszínről hirtelen leömlő víz. A nyílást fedő rácshoz préselve rohant rám a teljes és világos tudat, hogy ha ez a vékony drótháló kiszakad, akkor akadálytalanul zuhanok csaknem harminc métert, egészen a hajófenéig. Bármelyik pillanatban számíthattam rá, hogy a víz szét-tépi a drótot, és aláhullok a hajó gyomrába. Még akkor is küszködtem-kapálóztam, amikor váratlanul borzalmas erejű, forró léglökés tört fel az aknából, és azonnal a felszínre lökött onnan.”

Lightoller vagy harmincadmagával egy fölborult összecuszkható csónak hátán maradt életben, majd átszállt egy mentőcsónakba.

Egy Lawrence Beesley nevű utas így számolt be a hajóóriás utolsó pillanatairól, amelyeket a 7-es számú mentőcsónakból, másfél kilométer távolságból figyelt: „Tátott szájjal bámultuk, ahogy lassan fölágaskodott, láthatólag a hajóderéktől kissé hátrább eső súlypont körül fordult el, amíg teljesen függőlegesen nem állt, és úgy is maradt – mozdulatlanul.”

A kötelek, nyugágyak, burkolódeszkák és vadul örvénylő víz kavargásában senki sem tudta, mi történt az emberek túlnyomó többségével. A mentőcsónakokból látszott, hogy méhrajok módjára kapaszkodnak a fedélzeti felépítmény részeibe, csörlőkbe és szellőzőkre. Azután hosszan tartó robaj reszkettette meg a levegőt, ahogy elszabadult minden mozdítható tárgy – huszonkilenc kazán... 15 ezer palack barna és világos sör... 30 ládányi golf- és teniszgolyó... roppant horgonyláncok... sok tonna szén... 30 ezer friss tojás... öt hangversenyzongora.

Az első kémény tartószerkezete összeomlott. A gigászi kúrtó mintha rakétaként fölemelkedett volna – acél rögzítőkábelei fölszaggatták a fedél-deszkákat –, majd a vízben evickélőkre borult.

Most már a hajó belső váza is megadta magát. A tenger víznyomása és a süllyedő óceánjáró irtózatossága által kétfelől támadott, sokat reklámozott vízhatlan rekeszfalak „egetverő dörrenésekkel” törtek darabokra. A Titanic tatja egyre emelkedett, és hirtelen kialudtak a fények. Még egyszer fölillantak, majd végképp kihunytak.

Két perc múltán a hajó tatja kissé visszaeszkedett, azután meredek szögben lassan elkezdett alásiklani. Merülés közben mintha egyre gyorsult volna. Amikor a hullámok összecusaptak a hátsó zászlórúd fölött, nagyot buggyant a víz. – Vége, oda a hajó – sóhajtott valaki a 13-as mentőcsónakban Reginald Lee őrszemnek.

A csillagfény iszonyatos képet világított meg: roncsdarabok kusza halmaza borította a tengert, és sok száz férfi, nő, gyermek vergődött a jéghideg vízben – amíg lassan mind meg nem fogytak. Ritkás, szürke párafátyol lebegett néhány méterrel a felszín fölött.

(http://www.rd.hu/A_Titanic_teljes_tortenete)

Közelebb, közelebb, Uram, hozzád!

Közelebb, közelebb, Uram, hozzád!
Boldogan ölelem keresztedet át.
Édes lesz az nekem, hisz te fogod kezem.
Közelebb, közelebb hozzád, Istenem!

Ha vándorutamon a nap leszáll,
Nyugtot fáradt fejem csak nálad talál.
Álmomban rebegem, ó emeld a szívem:
Közelebb, közelebb hozzád, Istenem!

Lépcsővel álmodom, hozzád vezet,
Kegyelmed fölsegít azon engemet.
Angyali szózat hív, repes feléd a szív,
Közelebb, közelebb hozzád, Istenem!

Tövises szűk úton a mennybe fel,
Vándorló gyermeked bizton jut majd el.
Angyalok szárnyain segís, segís nekem.
Közelebb, közelebb hozzád, Istenem!

Repeső szárnyakon, felhőkön át,
A csillagok fölél, fel, Uram, hozzád.
Melletted a helyem, ó emeld a szívem.
Közelebb, közelebb hozzád, Istenem!

A **Közelebb, közelebb, Uram, hozzád!** (A protestánsok által használt fordítás szerint: **Hadd menjek, Istenem, mindig feléd!**) A dal szövege bibliai tartalmakra utal, Jákob álmát örökíti meg *Mózes Első Könyvéből*. Sarah Flower Adams brit színész írta 1841-ben. Nagyon sok dallamot is szereztek hozzá, illetve többféle dallamra éneklük. Legismertebb talán mégis Lowell Mason 1856-ban készült szerzeménye. Ezt játszotta a túlélők visszaemlékezése szerint – a Titanic zenekara is, miközben süllyedt az óriási hajó.

Kedves Olvasó Tanulók!

A Titanic nevű luxusóceánjáró első hivatalos útján történt pusztulása a világ legnagyobb hatású hajóatasztrófiája, noha másfél ezer áldozattal járó elsüllyedése – sajnos –, nem a legnagyobb ilyen katasztrófa a világtörténelemben. De jelentősége, az útját övező szenzáció, a hullámsírba veszett illusztris utasok nagy száma, s mert igen sok nemzet fiait érintette a tragédia, ez lett a világ legemblematisabb ilyen jellegű története. Az azóta eltelt évszázad folyamán sok rejtélye megoldódott a történetnek, de számtalan olyan, vele kapcsolatos kérdés maradt az emberiségre, amelynek megválaszolása várat magára, vagy örökre titok marad.

Számos könyv látott napvilágot a témával kapcsolatban, regények, tudományos-fantasztikus kiadványok, ismertetések stb. Pl. Walter Lord *A Titanic pusztulása* című könyve – magyarul a Partvonal Kiadó gondozásában 2011-ben újra kiadták. Természetesen a filmipar sem maradt le.

Íme a legismertebbek:

(Forrás: http://hvg.hu/kultura/20120410_ot_legenda_titanic_szaz_ev)

1912. május: *Saved from the Titanic* (rendező: Étienne Arnaud) Tízperces rövidfilm, melyben egy túlélő, Dorothy Gibson elmeséli, hogyan menekült meg. (Gibson állítólag azt a ruhát viselte, amelyben partra szállt.)

1929: *Atlantic* (rendező: Ewald André Dupont) Az első hangosfilm a tragédiáról. Jórészt kitaláció, a White Star Line társaság tiltakozott is az adaptáció miatt

1943: *Titanic* (egy náci propaganda-film).

1958: *Night To Remember – A Titanic éjszakája* (rendező: Roy Ward Baker)

http://hvg.hu/kultura/20111227_titanic_pusztulasa_alruha

A dokumentumdráma (Walter Lord bestselleréből készült. Érdekesség, hogy két kép erejéig felbukkan az első osztályon utazók számára kialakított gyermekegőző, ám a Titanicon nem volt ilyen szoba.

1997: *Titanic* (rendező: James Cameron) A romantikus film két fiatal szerelméről szól, akik alighogy egymásra találhatnak, el is válnak: egyikük meghal a katasztrófában. Cameron filmjének 3D-s változata múlt héten került a hazai mozikba.

Amint láthatjátok, a világháló is végtelen tárháza a Titanic-történeteknek. Kutassatok utána! Írjátok meg, melyek voltak a legérdekesebb történetek, amelyeket találtatok! Nézzétek meg James Cameron filmjét! Küldjétek elemzést! És hallgassátok meg zenéjét. Legismertebb a *My Heart Will Go On* Celine Dion előadásában.

Megrendítő fényképek, dokumentumok, kisfilmek is fellelhetők. Talán a leginkább szívbemarkoló a tengerfenéken nyugvó hajóroncsról készült összeállítás. A hajóroncsot ugyanis egy évekig tartó expedíció során, rendkívül hatékony technikai felszerelések segítségével Robert Ballard óceánkutató 1985-ben megtalálta és filmre vette. Lélegzetelállító.

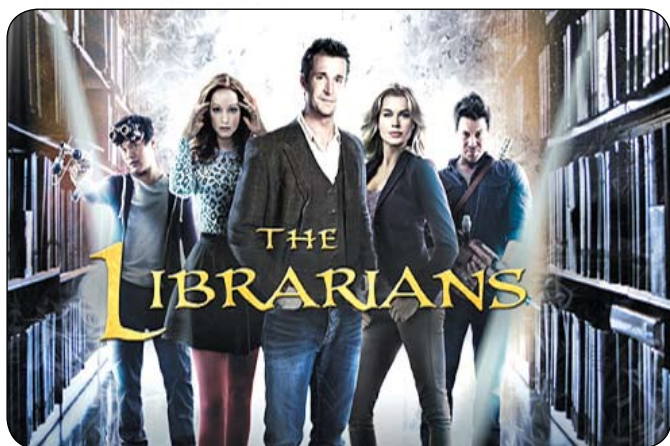
Bence Erika

Új és régi sorozatok a képernyőn

Az alábbiakban sorra vesszünk néhány várható tévésorozatot.

Mágikus világ a könyvtár alatt

Visszatérnek a képernyőre a kedvenc könyvtárosaink, a második évaddal folytatódik ugyanis A titkok könyvtára című sorozat. Az első széria sikereit követően, az angol, ausztrál, ázsiai, afrikai, európai és latin-amerikai nézők is figyelemmel kísérhetik a mágikus történeteket. A titkok könyvtára a vele megegyező című film folytatása; Flynn Carsen (Noah Wyle) könyvtáros utódjainak mágikus kalandjait és veszélyes küldetéseit mutatja be. Noah Wyle-on kívül Rebecca Romijn, Christian Kane, Lindy Booth, John Kim és John Larroquette is megjelenik a sorozatban. A kezdőszéria nemzetközi premierje 2014 decemberében volt, Amerikában és más európai országokban is a kábelcsatornák legjobb sorozatai között emlegették, így a készítők a folytatástól is hasonló népszerűséget remélnék. A történet ismét a világhírű Metropolitan Könyvtár alatt folytatódik, amely olyan tudósok és kalandorok több száz éves főhadiszállását rejt, akik veszélyes és mágikus ereklýeket gyűjtenek és juttatnak vissza a könyvtárba, ezzel védve a világot. A második évadban a kivételes csapat újra egyesül, hogy megoldjon egy izgalmas rejtélyt, miután egy különös vihar kerekedik Manhattanben. Izgalmas küldetésük idején meg kell tanulniuk csapatként együttműködni, szembenézni saját gyengeségeikkel, és felelősséget vállalni a műtárgyak összegyűjtése és védelme érdekében. Fő feladatuk megakadályozni, hogy az ereklýek rossz kezekbe kerüljenek.

Káosz a családban

Miranda Cosgrove egy új sorozatban szerepelhet, amely a Crowded címet viseli, és jövőre debütál.

Miután 2012-ben sokak bánatára véget ért az iCarly, szinte alig hallotunk az egyes szereplőkről, holott azóta sem pihennek. Miranda számos filmben és sorozatban kapott szerepet, nemrég debütált új filmje, a The Intruders, és úgy tűnik, most sem tétlenkedik. A Crowdedben egy fiatal

lányt, Sheát alakítja majd. A történet egy házaspárról szól, akik végre magukkal is törődhetnek, miután a gyermekeik elhagyták a családi fészket. A fiatalok azonban váratlanul hazatérnek, és az apai nagyszülők is beállítanak. A rendezői székben Suzanne Martin foglal helyet, Miranda mellett pedig szerepet kapott még a sorozatban többek között Carrie Preston, Mia Serfino, Patrick Warburton és Stacy Keach is. A premierre várhatóan 2016-ban kerül sor a tengerentúlon.

Visszajöhetnek a kilencvenes évek kedvencei

A Nickelodeon tartalmáért és fejlesztéséért felelős elnök, Russell Hicks arról beszélt egy interjúban, hogy úgy gondolják, itt az idő kicsit felidézni a múltat, és valamilyen formában visszahozni a '90-es évek kedvenceit. Így kiderült, hogy esélyesek a visszatérésre, a Pete és kis Pete, a Hé, Arnold!, a Fecsegő tipegők, a You Can't Do That on Television és a Double Dare sorozatok. Hicks külön kiemelte, hogy semmiképp sem a korábbi sorozatokat tűznék műsorukra, inkább a folytatás gondolatával játszadoztak el. Egyes történeteket ott folytatnák, ahol abbamaradtak, míg más esetben bemutatnák, mi történt a szereplőkkel azóta, hogy eltelt néhány év. Kezdetnek a Game Shakers című vígjátéksorozatot indították útjára, amelyben a főszerepet a Kenan és Kel egykori sztárja, Kel Mitchell alakítja.

Maradt volna, de nem tehette

A Trónok harca a debütálása óta a világ egyik legsikeresebb sorozata. Aki kíséri, annak nem újdonság, hogy a harmadik évad végén feltűnt Daario Naharist, akit brit színész, Ed Skrein keltett életre. Sokaknak viszont nagy megdöbbenést okozott, amikor a negyedik évad visszatérével lecserélték Edet a holland származású Michiel Huismanra. A kérdés már akkor is felvetődött a rajongókban, vajon miért hagyta ott a sorozatot a brit színész. A kérdésre akkor a készülőben lévő Szállító: Örökség című film volt a válasz. Ed azonban egy interjúban nemrég elárulta, hogy soha nem akarta otthagyni a Trónok harcát, inkább maradt volna. Úgy fogalmazott, hogy ebben a szakmában nem mindig az valósul meg, amit szeretnének és sok mindenben nem ő dönt. Hálás viszont, hogy része lehetett a műsornak, nagyszerű stábbal dolgozhatott együtt, de más kötelezettségeknek is eleget kell tennie. Ed Skrein valóban nagyon elfoglalt volt, a Szállító: Örökség nemrég lett bemutatva, jövőre jön a Marvel Deadpool című várva várt képregény adaptációja, emellett pedig még két filmben játszik.

Utcán lépett fel

Az immár élő legendának számító Steven Tyler, az Aerosmith nyughatatlan frontembere, Moszkvában járva egy utcazenészt lepett meg azzal, hogy a fiatalember gitárjátékához csatlakozva, a járókelők legnagyobb örömére, elénekelt az 1998-as Michael Bay rendezte Armageddon filmzenéjét, az I don't wanna miss a thinget. A világhírű dal a legtöbb országban listavezető lett a megjelenése idején, és az Aerosmith egyik legtöbb példányszámban elkelt kislemeze. Az Armageddon film is nagy sikernek örvendett, amelynek további érdekessége, hogy az egyik főszereplőt, Grace-t, éppen Steven lánya, Liv Tyler alakította. Steven Tyler moszkvai alakítása azonban, úgy tűnik, nem az első és valószínűleg nem is az utolsó az énekes rögtönzött fellépései között, ugyanis tavaly Litvániában csatlakozott egy hegedülő és egy harmonikázó lányhoz, azok legnagyobb meglepetésére és örömére.

A címadó dal a kedvence

Nemrég jelent meg Lana Del Rey legújabb, Terrence Loves You című szerzeménye, amely új albumán, a negyedik stúdiólemezen, a napokban megjelenő Honeymoonon kap helyet. Lana Del Rey arról beszélt egy interjúban, hogy neki a címadó dal a legszebb, de a Terrence Loves You, a God Knows I Tried is nagyon közel áll a szívéhez, akárcsak a Freak című szerzemény. A Honeymoonról eddig hallhattuk a nyár folyamán megjelent címadó dalt, a High By The Beach-et – amelynek a klipjében az énekesnő felrobant egy helikoptert –, valamint a nemrég bemutatott kissé melankolikus Terrence Loves You-t. Habár Lana új dalaiban több zenei stílus hatása érezhető, mégis megtalálható bennük az énekesnőre jellemző hangzásvilág. Az új albumon tizennégy dal kapott helyet, Lana Del Rey pedig azt is elmondta, hogy nagyon várja a lemezt népszerűsítő turnét.

Hét év után új album

Janet Jackson igencsak megvárakoztatta a rajongóit, hiszen a legutóbbi stúdióalbuma több mint hét évvel ezelőtt, 2008 februárjában került az üzletek polcaira. Az énekesnő azonban bejelentette, hogy október 2-án megjelenteti tizenegyedik lemezét, amely az Unbreakable címet kapta. Janet kitett magáért, a rajongókat a várakozásért azzal kárpótolta, hogy az új albumon tizenhét dal kapott helyet, közülük kettő duett. A címadó dalon kívül, a lemezen a Burnitup! (feat. Missy Elliott), a Damnn Baby, a The Great Forever, a Shoulda Known Better, az After You Fall, a Broken Hearts Heal, a Night, a No Sleep (feat. J Cole), a Dream Maker/ Euphoria, a 2 B Loved, a Take Me Away, a Promise, a Lessons Learned, a Black Eagle, a Well Traveled, és a Gon B Alright című szerzemények hallgathatók.

Ilyen lett a Google új logója

A Google logója 1999 óta nem változott akkorát, mint most. A betűk jól ismert színei megmaradtak, de halványabb árnyalatot kaptak, valamint a betűtípust sans-serifre változtatták.

A logóváltást egy hónappal azután jelentette be a rengeteg cégből álló óriásvállalat, hogy jelentős átalakításon ment keresztül. A Google új anyacége az Alphabet lett, így nem véletlen, hogy az új Google-logó hasonló lett ennek a cégnek a logójához.

Nem lehet tudni pontosan, hogy miért volt szükség a logó megváltoztatására. Valószínűleg a háttérben az áll, hogy a Google tudatosítani akarta az elmúlt időszak változásait. Hiszen már nem csak egy keresőmotor, amelyet az asztali számítógépünkön használunk, hanem oldalak, applikációk és eszközök sokasága – írja a The Verge. Az új dizájn egyik fő elve éppen ezért az volt, hogy a logó kis képernyőn is jól mutasson.

A tíz legnépszerűbb Facebook-játék

Biztosan te is szeretsz játszani... Íme a legfrissebb lista, mely megmutatja, hogy a facebookozók a világon melyik játékot szeretik a legjobban.

1. Candy Crush Saga
2. Candy Crush Soda Saga
3. Farm Heroes Saga
4. Clash of Clans
5. 8 Ball Pool
6. Trivia Crack
7. Pet Rescue Saga
8. Criminal Case
9. Subway Surfers
10. Dragon City.

A legjobb zenefelismerő programok

Online, vagy mobilra telepíthető zenefelismerő programot szeretnél? A tech.hu honlap összegyűjtötte a legjobbkat, amelyek a segítségedre sietnek, ha nem tudod a kívánt zene címét!

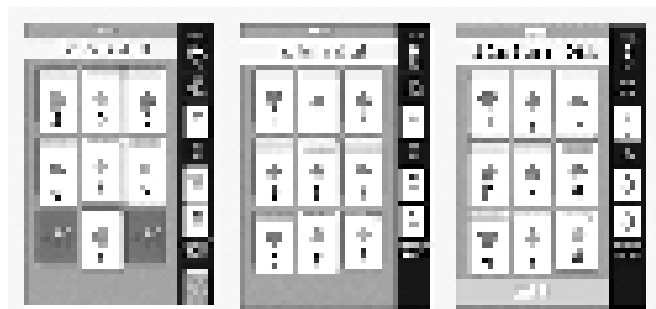
Online zenefelismerők:

Audentifi

Ez a program a YouTube-ról képes kivadászni a kívánt szám címét.

Audiotag

Egy kissé jobban kiterjesztett az Audiotag, ahová feltöltheted a zenédet, vagy megadhatasz egy linket, amely közvetlenül a zenefájltra mutat. (YouTube-linkkel nem fog működni!)

Pasziánsz és póker egy alkalmazással

Aki szereti a pasziánszt és a póker szabályait is ismeri (de az sem baj, ha nem ismeri, a játék ugyanis ebben is eligazít), az jól elszórakozhat a Sage Solitaire nevű, iPhone-ra és androidos készülékekre is letölthető alkalmazással.

A játékban az „asztalra” (a telefon képernyőjére) kiosztott lapokat kell eltüntetnünk úgy, hogy a póker szabályainak megfelelő kombinációkat keressünk (például egy pár, drill, full, sor stb.), és minél értékesebb egy kombináció, természetesen annál több pontot kapunk érte, az eltávolított lapokért ugyanis pontok járnak. Arra azonban figyeljünk, hogy kombinációkat nem rakhatunk ki csupán egy sorból, azaz az oszlopokat kell figyelnünk.

Vannak csillagozott (bónusz) lapok is, ha ilyenek is vannak a kombinációban, akkor dupla pontszám jár értük. A játék ingyenes, de ha áldozunk a Pro változatra, további hasznos funkciókat, háttereket kapunk. (Hvg.hu)

Megérkezett az iPhone

Szeptember 9-én jöttek ki a piacra az új iPhone 6S és 6S Plus okostelefonok, amelynek bejelentését az Apple online is közvetítette. Hogy milyen is lesz a várva várt modell? Szélesebb, ugyanakkor jóval vékonyabb. Hatékonyabb, mégis energiatakarékos, sima fémborítása pedig hézagmentesen illeszkedik az új Retina HD kijelzőre.

Az új generáció legfontosabb újítása egyrészt a megerősített alumínium váz, amely gyakorlatilag hajlíthatatlanná teszi a készüléket, másrészt pedig a kamerája 12 megapixeles lesz.

A készülékkel lassított felvételeket is lehet rögzíteni az előlapi FaceTime kamerával 720 pixeles felbontásban, ezenkívül vaku is lesz rajta. (Index.hu)

Midomi

Énekelj, vagy dúdolj, a Midomi felismeri azt is! Nekünk bevált!

Shazam

A legnépszerűbb és az egyik legrégebbi program, amely elérhető mobilokra, legyen szó iOS-ről, Androidról, vagy Windows Phone-ról.

SoundHound

Legalább olyan jól – ha nem jobban – működik, mint a Shazam, sőt, ez még BlackBerry-re is letölthető!

Sound Search

A Google saját zenefelismerője, amelyet az utóbbi időben erősen fejlesztettek, hogy jobb legyen. Természetesen androidosok számára, ingyen. (Tech.hu)

Pihenőre mennek

Az elmúlt időszakban a legnagyobbak lettek. A brit-ír fiúbanda, a One Direction, illetve 1D tarolt szinte minden top listán. Számtalan díjat kaptak, hatalmas koncerteket tartottak, és azok is megismerhették a dalukat, akik nem is akarták. Magyarán: a csapból is az 1D folyt.

Mára már talán mindenki tudja, de ismételjük el azok kedvéért, akik elfeledték, hogy a fiúk, Niall Horan, Liam Payne, Harry Styles, Louis Tomlinson és Zayn Malik külön-külön indultak a brit X-Factor hetedik szériájában, majd pedig a zsűritagok Simon Cowell és Nicole Scherzinger azt ajánlották, alkossanak fiúcsapatot, mivel csak így van esélyük. Fején találták a szöveget, és habár a One Direction nem nyerte meg a tehetségkutatót, csupán a harmadik helyen landoltak, végül mégis ők lettek azok, akik világhírnévre tettek szert. Négy lemezt adtak ki, majd pedig fordulópont következett: Zayn Malik kilépett a csapatból, amiről a rajongók megrendülve vettek tudomást.

A négy űrhajós

A megmaradt négy tag azt állította, hogy az 1D nem áll le a működéssel. Nemrég meg is jelentették a Drag Me Down című daluk hivatalos videóját. Harry, Liam, Louis és Niall ellátogatott a NASA houstoni űrközpontjába, magukra öltötték az asztronauták felszerelését is, és részt vehettek egy igazi űrhajós kiképzésen. Ugyanakkor azt is bejelentették, hogy az ötödik albumuk után, 2016 márciusától, hosszabb pihenőre mennek, amelyet, úgy tudni, egyévesre terveztek be. Simon Cowell egy sajtótájékoztatón elárulta, hogy ez nem éri meglepetésként:

– Jó ideje tudom, hogy szeretnék kivenni egy év szabadságot, hiszen túl voltak terhelve az utóbbi időben. Mindig is azt mondtam nekik, hogy hozzák meg a saját döntéseiket, és bármi legyen is az, támogatom őket. Remélem, együtt maradnak, de érthető, hogy szeretnék újraértékelni az életüket, hiszen meg feldolgoz-

ni sem volt idejük mindazt, ami történt velük. Nagyon fiatalok voltak, amikor ez az egész elkezdődött. Folyamatosan szoros időbeosztás szerint éltek, és egy idő után már én is láttam rajtuk, mennyire kimerültek. Amikor megkérdeztek, mit gondolok arról, hogy szabadságra mennek, azt feleltem cselekedjenek saját belátásuk szerint. Úgy gondolom, hogy egy év pihenő jót tehet nekik – mondta Cowell és arról is szólt, hogy azt is megértené, ha mégis úgy döntenek, külön utakon folytatnák, nem szeretne nyomást gyakorolni rájuk az újraegyesülés érdekében.

Harry nem pihenne

Harry Styles nemrég arról nyilatkozott, hogy a pihenőjük alatt sem szeretne tétlenkedni, mivel ő nem egy otthonülő fajta. Már most azt tervezgeti, hogy komoly és hasznos elfoglaltságot keres magának, mint mondta, ezt az időt leginkább jótékonykodásra szánná. Úgy tudni nagy örömmel lenne UNICEF-nagykövet, és szívesen segítene az Afrikában és Ázsiában elfogadhatatlan körülmények között élő gyerekeken. Emellett a filmezés is érdekli, de a zenélést és a dalszerzést sem hanyagolná el.

Mi történt Zaynnel?

Sokan Zayn Malikot okolják, amiért felbomlott a One Direction harmonikus együttléte. Úgy tudni, az utóbbi időben sok ellenséget szerzett magának baráti és szakmai körökben egyaránt, és a sok rajongó is hátat fordított neki. Nemrég ugyan bejelentette, hogy szólóalbumán dolgozik, de az eredmény még várat magára. A magánélete sem virágzik. Az 1D-ből való kilépését Zayn azzal is indokolta, hogy szeretne többet lenni menyasszonyával, Perrie Edwardszal, a Little Mix-ből. A pár azonban nemrég felbontotta a jegyességet. Akárhogyan is történt, akik megértik Zayn döntését, és nem orroltak meg rá, remélik, hogy hamarosan egyenesbe jön a fiatal híresség élete.

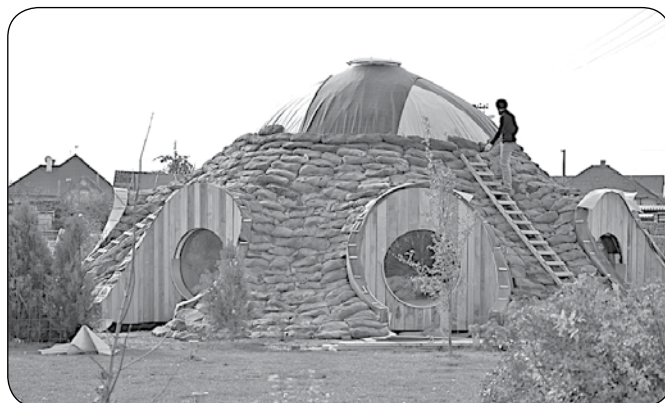

Élni kell a józan paraszti ésszel

Széna vagy szalma – ezt a régi szólást olyankor szoktuk használni, amikor már meguntuk a bizonytalankodást, és felszólítjuk a másikat: dönts el végre, hogy melyik válasz az igaz – ez vagy az? Ám előfordulhat, hogy miközben a szóban forgó kérdésben biztosan tudunk dönten, abban, hogy valójában mi is a különbség a széna meg a szalma között, bizonytalanok vagyunk. Mi is a különbség? Mi a széna és mi a szalma?

A széna az a megszáradt fű, fűfélé, vagy pillangósvirágú növény, amelyet a réten lekaszálnak, majd szárítás után a haszonállatok egyik legjelentősebb téli táplálékává válik. A gyakran lenézett szalma ugyanakkor takarmány is, alapanyag is. A szemtermésükért termesztett növények, a gabonafélék cséplése után visszamaradt szárak és szárrészek gyűjtőneve. A tavaszi vetésű gabonaszalmának a legnagyobb fehérjetartalma, ezért ez a legjobb takarmány az állatok számára.

Emellett azonban a szalmát régóta sokféle egyéb célra is felhasználják. Így például az istállóban tartott állatok almozására, amelynek során a szalma ürülékkel fog keveredni – ebből lesz azután a földeken felhasznált istállótrágya. De jól ismertek a régi, elsősorban vidéki szalmatető, zsúptető, kosarak, kalapok is, sőt, még papír is készülhet szalmából. Ez utóbbi a környezetbarát papírgyártás mintapéldája, hiszen nem a hasznos fákat, hanem az addig hulladéknak tekintett, főként rizsből származó szalmát használják fel hozzá. A forradalminak tekinthető technológiát elsőként egy tajvani gyárban dolgozták ki, ahol 2011-től gyártanak ezzel az egyébként is hatékony eljárással papírt. Fűtőanyagként főként Dániában terjedt el a szalma használata: a skandináv ország világelső ezen a téren. 2013-ban több mint 5 milliárd kWh áramot termeltek szalmával, ami a villamos energia felhasználásának több mint a 15 százalékát adta az országnak.

Dombház-szalmaház, a tervező fantáziájától függ, milyen lesz a szalmaház – ilyeneket tervez a szabadkai Horvát Lehel

Mit jelentenek ezek a közmondások?

Szalmatűz hamar fellobban, de hamar el is alszik.

Szalmatűznek a szene is hitvány.

(Mindkettő szerint a gyors fellángolásnak nincs nagy eredménye, tartós következménye.)

Szalmát csépelni.

(Haszontalanul beszélni, vagy fáradni, tenni.)

Szénáról szalmára.

(A helyzet rosszabbra fordulását jellemzik így.)

A szalmakalap illata

Egy szellős, laza szövésű szalmakalap nyáron igen jól véd a nap és a szél erejével szemben. Akik már viseltek ilyen kalapot, tudják, nemcsak szellős, hanem sajátos illata van. Az erdélyi Kőröspatakon Szalmakalap Múzeum is működik.

Hol készítették a leghíresebb magyar szalmakalapokat?

Kialakulásának körülményeit pontosan nem ismerjük, de mivel Európában mindenütt az olasz eljárásokat tanulták a szalmakalap-készítők, így nagyon valószínű, hogy nálunk is ez a hatás érvényesült. Egy leírás szerint Olaszországot megjárt katonák honosították meg a 18. század közepén, Hajdúnánáson.

Szalmakalap műhely

Mindezeket túl egy múlt század elején élő, magyar vegyész-házaspár – Kelp Ilona és Kabay János – jóvoltából a gyógyszeriparba is betört a szalma. A fájdalomcsillapításban nélkülözhetetlen morfin kinyerésében is szerepet játszik nekik köszönhetően a „szalma”, mert a máknak azóta nemcsak a gubóját, hanem a szárát is fel tudják használni ehhez.

Egy szellős, laza szövésű szalmakalap nyáron igen jól véd a nap és a szél erejével szemben. A kőröspataki Szalmakalap Múzeumnak ez a darabja azonban inkább a karizmok edzését segíti

Tajainkon az építészek ismét kezdik felfedezni. Egy család évi nyaralásának költségeit spórolhatja meg az, aki szalmaházba költözik – állítja **Horvát Lehel** szabadkai építőmérnök, aki öt egyedi tervezésű házat épített már fel szalmabálákból és sárból, hamarosan pedig egy egész falu nő ki a földből a kezei alatt a kelet-szerbiai Boljevac közelében – tudta meg Bastity Gréta.

A szalmaépület szerkezetéhez akáccölöpöket és fakeretet használnak, az alapra agyagos sár kerül, a falak pedig kizárólag szalmából állnak, vastag sárvakolattal bevonva. Az eljárás nagyon egyszerű és biztonságos – mondja Nagy Boglárka újdonsült szalmaház-tulajdonos, aki gyermekei és barátai segítségével épített házat néhány nap alatt a Palics melletti tanyájukon. A fiúk segítettek a szalma összegyűjtésében, és a bálák között is ők töltötték ki a réseket.

Horvát Lehel évtizedek óta képviseli a környezettudatos szemléletet, Vajdaság-szerte jól ismert etnóbútorairól, de gyakran dolgozik újrahasznosított anyagokból is. Mottója a „józan paraszti ész”. Vallja, hogy vissza kell térnünk nagyapáink gondolkodásmódjához, a környezetben megtalálható anyagok természetes felhasználásához és a kalákában történő építkezéshez.

Aki a könyvet szereti, rossz ember nem lehet

Korábbi számainkban is figyelemmel követtük az újjvidéki székhelyű Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete Gion Nándorról elnevezett irodalmi táborát, melyet az idén júliusban ötödik alkalommal tartottak meg. Vajdaság különböző településeiről mintegy 30 diák vett részt a táborban, ahova úgy juthattak el, hogy sikeresen szerepeltek a 2014 novemberében megszervezett olvasási verseny vajdasági döntőjén.

Olvasási verseny a 2015/16-os tanévben is lesz. A szervezők máris várják a csapatok jelentkezését a 2015. november végére tervezett döntőre. A könyvjegyzék a VMPE honlapján, illetve lapunk, a Jó Pajtás júniusi évszámában található.

Íme az V. tábor résztvevőinek névsora, melyet **Brindza Ildikó** doroszlói magyartanártól szereztünk meg:

KISCSOPORT (Tavirózsák)
Orsovai Hedvig, Zombor
Hegybéli Noémi, Doroszló
Répási Nikolette, Óbecse
Oroszlámos Tamás, Óbecse
Varnyú Róbert, Óbecse
Kovács Alex, Kúla
Gonclik Tímea, Kúla
Vujmilovity Teodóra, Kúla
Gordos Ágnes, Ada
Fehér Ivóhn, Ada
Deissinger Zoé, Ada
Triznya Bence, Zentagunaras
Nagy Lehel, Zentagunaras
Pasza Alen, Zentagunaras
Móric Tina, Ürményháza

NAGYCSOPORT (Huszárok)
Kalácska Rita, Temerin
Orosz Zsanett, Topolya
Pauzárt Dávid, Doroszló
Varga Klaudia, Óbecse
Juhász Viktória, Temerin
Fehér Gábor, Temerin
Vajda Livia, Magyarcsernye
Megyeri Milica, Magyarcsernye
Markov Konrád, Óbecse
Forró Réka, Topolya
Bíró Barbara, Ürményháza
Móric Dávid, Ürményháza
Lelik Attila, Ürményháza

Szemle Tóth Ferenc emlékére

A topolyai Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központ Aurora Stúdiója vajdasági szintű Tóth Ferenc Vers- és Prózamondó Szemlét hirdetett meg 2015. október 3-ára, szombatra, Tóth Ferenc költő és néprajzkutató (Topolya, 1940-1980) születésének 75. és halálának 35. évfordulójára.

A verseny követelményei a következők:

- Részt vehetnek az általános iskola második osztálya és a középiskola negyedik osztálya közötti tanulók, akiknek az anyanyelve magyar, és ezen a nyelven tanulnak. Szeretettel várjuk azon tanulókat is, akik a magyar nyelvet mint anyanyelvápolást, illetve mint környezetnyelvet tanulják.
- Minden tanuló 2 szabadon választott verssel vagy prózával nevezhet be. Egyik szöveget vajdasági magyar írótl, költőtől, a másikat az egyetemes magyar irodalomból válassza!
- Négy csoportban versenyeznek a diákok:
- **általános iskolások alsó tagozatosai (2-4. osztály),**
- **felsősek (5-8. osztály),**
- **középiskolások,**
- azon tanulók, akik **anyanyelvápolásként, illetve környezetnyelvként** tanulják a magyar nyelvet.
- Minden csoport legjobbjait jutalmazzuk.
- Iskolánként **minden kategóriát 3** diák képviselhet.

A versenyt Topolyán a Művelődési Házban (Fő utca 12.) tartják 2015. október 3-án 10 órától.

A versenyzőknek vagy a felkészítőiknek **szeptember 30-áig** kell átadni a **jelentkezést** e-mailben a kodaly@stcable.rs címen, vagy a 024/711-554-es telefonszámon.

Kísérőrendezvény: a szemlét követően megtekintjük Topolya Község Múzeumában *A népballada útja Topolyára* című kiállítást, melynek témája Tóth Ferenc munkássága.

A Jón-tengeren

Sósabb, mint az Égei, de lehet, hogy csak én érzem úgy. Az idén ugyanis ismét Görögországban nyaraltunk, de most nem az Égei, hanem a jón-tengeri részén, Zákinthosz szigetén, Laganasban.

A komphajó Zante kikötőjébe érkezett. A hajót másfél órán át tartott. A kompot itt mindenki Ferry Boat-nak hívja. A város „angolos” kinézetű, mivel sokáig angol uralom alatt állt.

Laganas egy „bulizó” város, ahol turisták tömegei fordulnak meg és szórakoznak. A strandja ugyanakkor kellemes, szép tiszta vízű, több száz méteren sekély.

Ami a kirándulásokat illeti, az idén kevés volt, s nem volt tökéletes a szervezés, de azért nagyon élveztük a hajótúrárt. Gyönyörű, színes és tiszta öblökbe vittek bennünket. Tavaly is hajózáztunk az Égei-tengeren, de a látvány nem volt ennyire csodálatos. Voltunk a Navagio-öbölben, amely nagyon híres a történetéről, és maga a jelenség is. Nagy sziklák között, fehér kavicsos part, ahol egy roncs hajó áll és rozsdásodik. Sokat gondolkodtunk azon, hogy milyen színekkel azonosítsuk a kék barlangokban látható tengervíz színét, a kék melyik árnyalata az, amelyet láttunk. Volt sötétkék, áttetsző világoskék, neons (vagyis opálos) kék, azúr és türkiz stb.

A Peloponészoszi-félszigetre a Korinthuszi-öböl fölött, a Rion-Antarion hídon keltünk át, amely méretei és megoldásai miatt önmagában is különleges.

**Zámbó Illés, 8. osztály,
József Attila iskola, Kupuszina**

Mennyire vagy anyagias?

Szerinted számít, hogy kinek milyen telefonja, autója, háza van? Teszteld magad!

- Hány pár sportcipőd van?**
 - Öt: minden stílusú farmerhez egy-egy.
 - Egy az iskolába, egy a bulikba.
 - Csak egy, mindenhez ezt hordom.
- Amit mindig megnézel, ha veszel magadnak egy új felsőt, az...**
 - ...a márkája.
 - ...az ára, mert nem vehetek meg akármit.
 - ...az, hogy mennyire kényelmes viselni.
- Már alig várod, hogy beszélgethess az új osztálytársnőddel, mert...**
 - ...köztudottan jó módú családból származik.
 - ...ránézésre olyan fazon, mint én és a barátaim.
 - ...nagyon jó volt az angolórán!
- A kedvenc ajándékod, amit a legjobb barátnődtől kaptál...**
 - ...egy márkás parfüm volt.
 - ...kedvenc bandám legújabb lemeze volt, mert lemaradtam a koncertről.
 - ...egy fotóalbum volt a közös emlékeinkről.
- Hány mobiltelefonod volt az elmúlt két évben?**
 - Négynél több, mert mindig megvettem a legújabb készüléket.
 - Kettő, de csak azért cseréltem le a régit, mert kamerását szerettem volna.
 - Egyetlen egy, azt is használtan vettem.

Értékelés

Ha legtöbb az A válasz: A pénz beszél

Mindent akarsz – és persze azonnal. Nem maradhatsz le a legújabb trendekről: mindegy, hogy öltözködésről vagy zeneletöltésről van-e szó. De nem lehet, hogy a menő cuccok iránt érzett sóvárgással csak megpróbálsz elnyomni magadban az igazi szerelem iránti vágyakozásodat?

Ha legtöbb a B válasz: A pénz boldogít

Gyakran vásárolsz magadnak női holmikat, mert tudod, hogy azok tényleg jó minőségűek és tartósak. Igazad van – és ha megengedheted magadnak, hogy a zsebpénzedet ilyesmire költsd, hát tedd nyugodtan! De vigyázz, hogy ne azért szerezd be a legújabb mobil-telefon, mert a többieknek már van, és nem akarsz lemaradni.

Ha legtöbb a C válasz: A pénz nem számít

Okosan teszed, ha takarékoskodsz, és alaposan végiggondolod, hogy mikor mire költöd a pénzedet. De az sem jó, ha garasoskodsz, és kényesen ügyelsz arra, hogy megmaradjon a pénzed. Nem kell mindig túrkálóból öltözködnöd, használt CD-ket és antikvár könyveket vened, néha beszerezhetsz magadnak egy-egy vadiúj cuccot is.

Horoszkóp

Kos

Ne torpanj meg, amikor egy akadállyal találkozol, még akkor se, ha valaki megpróbálja elhitetni veled, hogy nem leszel képes leküzdeni! A lendületed most sokféle helyzeten átségit.

Bika

Elbizonytalanodsz a saját képességeidet illetően, de szerencsére gyorsan találsz válaszokat a legfontosabb kérdéseidre. Ha az első sikerek elérnek, az önbizalmad is visszatér majd.

Ikrek

Sok helyről kapsz ígéretet, de nem vagy biztos abban, hogy végül ki lesz az, aki valóban a segítségedre is siet, és ki az, aki csak szóban nagy. A legjobb, ha megbizonyosodsz arról, hogy akár egyedül is helyt tudsz állni.

Rák

Szükséged van most egy kis pihenésre, arra, hogy ki tudd eresztetni a gőzt, mert eléggé feszült vagy. Nincs most fölösleges energiád arra, hogy az idegeskedésre pazarold.

Oroszlán

Úgy érzed, elvesztetted a motivációd és a lelkesedéset, már nem tudod, mit miért csinálsz. Állj meg egy percre, és gondold át, mit is szeretnél elérni, akkor sikerül majd rátálnod a helyes útra is.

Szűz

Túl gyorsan történnek az események, és nem is tudod, hogy hirtelen hová kapd a fejedet. Ha valamit nem értesz, nyugodtan kérdezz, hiszen senki nem várhatja tőled, hogy ne tudj, merre mész.

Mérleg

Csak más szemszögből kell szemlélned a dolgokat, és akkor gyorsan ráérsz arra is, hogy a feladataid egyáltalán nem lehetetlenek. Egy kis sikerélmény mindössze az, amire most szükséged van.

Skorpió

Az érzelmi életed alakulása a tanulásra is kihatással lehet, mert nehezen tudod most egymástól elválasztani a dolgokat. Próbáld tiszta fejjel gondolkodni, és ne csak a hangulatodra hagyatkozz!

Nyilas

Minél előbb tudsz pontot tenni egy ügy végére, annál kevesebb fájdalmat okozol vele saját magadnak. Jobb egy határozott mozdulattal letépní a sebtapaszt a sérülésről, mint húzni az időt.

Bak

Bármennyire is igyekszel megfelelni valaki elvárásainak, mégsem úgy teljesítesz, ahogyan szeretnél. Próbáld a magad elképzeléseinek megfelelni elsősorban, akkor nem leszel csalódott.

Vízöntő

Úgy érzed, valaki lehetetlen dolgot vár tőled, ráadásul nem is ígér cserébe sokat. Ha nem érzed tisztességesnek az ajánlatot, még nem késő visszafordulni, de csak akkor tedd ezt, ha biztos vagy magadban.

Halak

Nem olyan tempóban haladnak a dolgok, mint ahogyan azt szeretted volna, és ez türelemre inthet. Ne sietess semmit, tartsd tiszteltben, hogy a dolgoknak megvan a maguk rendje, és nem te vagy most az irányító.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizi!

Sokáig gondolkodtam, hogy írjak-e, de végül mégis tollat ragadtam. Remélem, jó tanácsot tudsz adni nekem, mert félek, hogy balul sült el mindegyik ötletem. A gond persze fiúval kapcsolatos. Már hosszabb ideje tetszik egy fiú. Tudja, hogy tetszik nekem, de amikor összefutunk, úgy tesz, mintha nem is ismerne. Állandóan elemezgetem magamat, és arra a következtetésre jutottam, hogy nekem sokkal kisebb az esélyem nála mind a többi lánynak. Mit tegyek, hogy engem válasszon?!

Szeptember”

Válasz:

Kedves Szeptember!

Őszi hónapba léptünk, és te már „szürkében” gondolkodsz, azért mert az önbizalomhiány fölütötte a fejedet lelkedben. Nagyon nehéz dolog az önbizalom hiánya (ami nálad felismerhető), és még nehezebb megtapasztalni azt a tényt, hogy nem mindig viszonyozzák az érzéseinket. Ha te mindent megtettél, hogy a fiú figyeljen rád, és a fiú a legkisebb jelét sem mutatja annak, hogy érdekelne, lehet, hogy jó lenne, ha pontot tennél a történetek végére. Azért, kell ezt megtenned, hogy ne pazarold az energiádat, idődet és az érzelmeidet arra, aki ezt nem érdemli meg. Azzal, hogy a teljes figyelmed erre a fiúra irányul, nem látod azokat a fiúkat, akiknek te tetszel. Ahelyett, hogy szenvedsz, kösd le magad hasznos tevékenységekkel, így hatásosan el tudod terelni a figyelmedet a borús gondolatokról! (A rendszeres torna, sportolás, rendszeres mozgás, nagyon jó hatással lesz rád.) Keresd olyan tevékenységet magadnak, amelyben sikereket is elérhetsz, keresd és lásd meg magadban a jót, a negatív dolgokat „töröld ki” a képzeletbeli, vagy valós papírlistáról. Nézz szét magad körül és meglátod, hogy hány másik fiú szemében villan föl az érdeklődés szikrája, amikor rád néz! Ezeknek enged meg, hogy közeledjenek hozzád, hogy megismerd őket! Adj esélyt annak, aki ezt meg is érdemli, fordulj az emberek felé! Engedd meg, hogy megismerjenek, és te is ismerd meg őket, barátkozz! Így remélhetőleg a következő leveled már egészen másról fog szólni.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én, egy nyolcadikos lány vagyok. A nyáron szerelmes lettem egy fiúba, aki három évvel idősebb nálam. Nagyon tetszik, csak rá tudok gondolni. Amióta elkezdődött az iskola, szinte nem is találkozok vele, mert teljesen más körökben forog. Nem tudom, annak ellenére, hogy nem találkozhatunk, bevalljam-e neki, hogy szeretem. Változtat-e ez valamit nála? Mit tegyek, hogy legalább láthassam?!

Elmúlt a nyár : („

Válasz:

Kedves Elmúlt a nyár!

Elmúlt a nyár, és sajnos, szembesülnünk kell a valósággal, és azzal, hogy néha, a nyári szerelmek nem nőhetik ki magukat igazi nagy szerelemmé. Sajnos nem írtál arról, hogy a fiú mutatott-e legalább szimpátiát irántad, beszélő viszonyban vagytok-e, vagy a te szerelmed inkább egyoldalú „szemezős” szerelem. (Olyan, hogy csak te néztél őt.) Gondolkozz el azon, hogy ez a nyári szerelmed maradhatna-e a „szép emlékeim” feliratos emlékeket őrző dobozodban, mivel a fiú nem mutatta a jelét sem annak, hogy tetszel neki, és mivel a jövő nyárig nem lesz alkalmad találkozni vele, az érzelmeid lassan elhalványulnak, majd eltűnnek. Mivel nem mutatta ki, hogy vonzódik irántad, jobb, ha most nem terheled az érzéseiddel. Lehet, hogy pillanatnyilag nem, de a jövő nyáron biztosan nyílik új alkalom, ha nem is a szerelemre, a barátkozásra biztosan.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, akinek semmilyen hobbjja sincsen! Egy kisváros lakója vagyok, és nem válogathatok azokban a szabadidős programokban, amelyekkel leköthetném magamat: itt csak a foci meg a néptánc van. Amikor a szüleimnek panaszkodok, hogy unatkozok, és keresnek valamilyen hobbit magamnak, csak nevetnek rajtam. Ők azt szeretnék, ha én néptáncra járnék továbbra is. Csak, én valami mással is szeretnék foglalkozni, mert táncolni csak miattuk járok. Unatkozok! Mit csináljak?! Kérlek, adj tanácsot!

Lilla”

Válasz:

Kedves Lilla!

Azt hiszem, hogy egy kicsit meg kell csipkedned magadat, hogy felfrissülj, és elillanjon az unalom okozta lustaság, és ötletlenség. Vegyél elő egy papírlapot és vedd számba, mi minden található nálatok: pl. tanfolyamok: idegen nyelv, zeneiskola, rekreáció (zumba, salsa, aerobik, pilates stb.), kézművesség, egyesületek, csoportok (pl. kézimunka) stb. Segíthetnek a barátnőid is ebben a munkában. Ne feledd el, hogy a legközelebbi településen lévő lehetőségeket is számba veheted, hisz elég idős vagy ahhoz, hogy hetente egyszer-kétszer buszra ülj. Beszélj meg a szüleiddel a lehetőségeket, és azt, hogy mivel szeretnél foglalkozni. Mondd el, hogy szeretnéd kipróbálni, hogy miben vagy jó, miben leled kedvedet. Ez a jövőbeni pályaválasztásnál lehet nagyon fontos.

Talán a hobbi kifejezés helyett másikat kellene használnod. Mert hobbi nagyon sok fajta lehet. Pl. a gyűjtés: bélyeggyűjtés, gyűfásdobozgyűjtés, régiségek gyűjtése, szalvétagyűjtés stb., de lehet a kertészkedés, a horgászás, hímzés, kóts, szabás-varrás, horgolás, ékszerkészítés, gyöngyözés, decoupage, rajzolás, festés, akvarisztika, barkácsolás, fotózás, rejtélyoldás, írás, olvasás, sütés-főzés, idegen nyelvek tanulása, ... és még hosszsan sorolhatnám mindazt, amivel az emberek a szabadidejükben foglalkoznak, és amiben örömeiket lelik. Mert ez a hobbi lényege, hogy örömmel tegyünk, és ez a szabadidőben történjen.

Kávészás kamaszkorban

A kávé manapság előszeretettel fogyasztják a fiatalok is, sőt van, aki már kamaszkorában függővé válik. A koffein a világon leggyakrabban használt teljesítményfokozó szer.

A kamaszok körében egyre gyakoribb a kávéfogyasztás, és lassanként a mindennapok részévé válik, hogy a reggel egy csésze kávé mellett indul, majd lecsúszik egy délután is, amikor már fáradtabbak, aztán este, a tanuláshoz. Pedig a kávé rendszeres fogyasztása, a pozitív hatásai ellenére sem tesz jót a fiatal szervezetnek. Ebben az esetben is igaz, hogy a kevesebb több.

Miért is szeretjük?

- Élénkíti a szervezetet, felpörget, és jobban tudunk tőle teljesíteni.
- Kitágítja az érfalakat, jobb a szervezet vérellátása, tehát több oxigén jut az agyadba, ez pedig segít a gondolkodásban.
- Szabályozza a vizeletedet, persze csak, ha ésszerűen fogyasztod. Bizonyítottan javítja a memóriát, sőt, hatásos az időskori elbutulás ellen is.
- Segít az asztmás tünetek enyhítésében.
- Elmulasztja a fejfájást.
- Csökkenti a fogszuvasodás esélyét.
- Hangulatjavító.
- A koffein oly módon stimulálja az agyat és az idegrendszert, hogy csökkenti a kimerültségérzetet, az izmokat erősebb összehúzódnásra ösztönzi a nagyobb erőfeszítés érdekében.
- Ezenkívül a kávé éberebbé tesz, fokozza a koncentrációs készséget. A kávé tele van antioxidánsokkal, magnéziummal, melyek növelik az inzulinérzékenységet. Ez talán magyarázatot ad arra, hogy a nagy mennyiségű kávé fogyasztók körében sokkal ritkább a diabétesz, mint a teázók esetében.

Persze nem szabad elfeledkezni a káros hatásairól sem. A mértéktelen kávéfogyasztás sok veszélyt rejtget.

Káros hatások

- A fogaid elszíneződnek.
- A szervezeted egy bizonyos idő után hozzászokik a koffeinhez, és nem lesz teljes a napod, ha nem kapod meg a megszokott mennyiséget belőle. Így ingerlékenyebb, agresszívebb is lehetsz. Ugye tizenévesen nem akarsz függő lenni, és belebolondulni a kávéfogyasztásba?
- Ha nagyobb mértékben fogyasztjuk, mint azt a szervezetünk tolerálja, növeli a nyugtalanságot, kézremegést és fokozott szívverést okoz. Emellett egyes esetekben növelheti a koleszterinszintet, az artériás lerakódásokat.

Gyakori hibák, amelyekkel növeled a pattanások megjelenésének az esélyét

A leghétköznapiabb dolgok is súlyosbíthatják a pattanásaidat – holott a megfelelő termékeket használod, az ajánlott módon!

1. Kalap és hajpánt

Ha gyakran hordasz hajpántot, sapkát vagy más kiegészítőt, amely hosszabb ideig érintkezik a fejbőrrel, azzal tovább rontasz a pattanásaid állapotán. Bár csinosnak érzed magad bennük, bármi, ami dörzsöli vagy szorítja a bőrt, irritálhat, és még inkább pattanásos leszel tőle.

2. Piszkos telefonok

A telefonok igazi baktérium mágnesek. A koszos mobiltelefonok az áll, illetve az orr területén okozhatnak pattanásokat. Töröld át a telefonodat mindennap alkoholos kendővel!

3. Hajápoló termékek

Ha vannak pattanások a homlokodon, akkor azokat a hajápoló termékeid is okozhatják, vagy a frufrud, esetleg mind a kettő. A hajápoló termékek azért felelősek a homlokodon, a haj vonalában megjelenő pattanásokért, mert eltömítik a pórusokat. Ez főleg akkor igaz, ha hajlakkot is használsz. Ha van frufrud, akkor nem árt néha feltűzni, hogy a bőrdöd lélegezni tudjon. Ha úgy gondolsz, hogy a hajápoló termékek okozzák a pattanásaidat, akkor válts terméket, vagy használj másképp, például a hajlakkot ne a hajadra fújd, hanem a kezre, vagy a fésűre, és úgy fixáld vele a frizurádat!

4. Szemüveg

Akár szemüveget, akár napszemüveget hordasz, mindkettő okozhatja, vagy súlyosbíthatja a pattanások megjelenését. Mivel a szemüveg érintkezik a bőrdöddel, összegyűjtheti a baktériumokat és a koszt a bőrdöndön, plusz a bőr néhány területén irritációt is okozhatnak. Tarts néhány törölkendőt magadnál, hogy bármikor meg tudd tisztítani a szemüvegeret, illetve a bőrdödet!

5. Bőrápoló termékek

Azt hisszük, hogy a bőrápoló termékek arra szolgálnak, hogy segítsenek tisztán tartani a bőrünket, mégis, néha ezek okozzák a gondokat. A probléma abban van, hogy gyakran cserélgeted az új termékeket, mielőtt esélyt kapnának, hogy hosszú távon működjenek. Gondot okozhat az is, ha az új termékek irritálják, vagy pattanásosabbá teszik a bőrdöd. Minden új bőrápoló termék különböző összetevőket és tartósítószerket tartalmaz, amelyek megterhelik a bőrünket. Adj minden terméknek legalább 4–6 hetet, mielőtt lecserélnéd egy másikra! Ha bőrirritációt tapasztalsz, akkor viszont mindenképp hagyd abba a használatát!

6. Arcmosás

Nem számít, hogy milyen típusú a bőrdöd, ha túl sokszor mosod az arcodat, azért, hogy megszabadulj a pattanásoktól, könnyen ellenkező hatást érhetsz el. A túl sok arcmosás kiszáradhatja a bőrdödet, ettől az zsírosabbá válik, ami egyenes út a pattanások felé. Másrészről, ha nem mosod meg az arcodat alaposan, akkor a sminket, bőrápoló terméket, olajat és a piszkot egész éjszaka magadon hagyod, ez eltömíti a pórusaidat, és szintén pattanásokat okoz.

„Mit szólnál a Hkakabóhoz?”

Egy elfeledett hegy a mianmari őserdő belsejében

– Vágjunk kalandba a régiek módján, induljunk expedícióra valami fölfedezetlen vidékre – vetette föl Hilaree társam 2012 tavaszán! – kezdte élménybeszámolóját Mark Jenkins neves hegymászó és újságíró, aki a Mont Everestre a National Geographic újságírójaként jutott fel. Az alábbi írása tanulságos, igazi csemege azoknak, akik kaphatóak a hegyi kalandokra.

„Éppen a Mount Everestől tartottunk lefelé. Hilaree O'Neillnél keményebb nőt életemben nem láttam még. Miután két bokaszalag-szakadással följutott az Everest csúcsára, még megmászta a szomszédos Lhotsét is. Sok bennünk a közös. Mindketten gyerekkorunk óta imádjuk a hegyeket. Mindketten házások, kétgyermekes szülők vagyunk, mindketten igyekszünk egyensúlyt találni család és kaland

Hol van Mianmar?

A holttestek is ott maradnak

Átlagban négy-öt ember veszíti életét a Mount Everesten évente, ám volt olyan viharokkal teli év, amikor 15 hegymászó halt meg. A bajt tetézi, hogy a holttesteket csak ritkán tudják lehozni, így ott maradnak a világ „tetején” befagyva.

között. És mindketten utáljuk az Everest körül kialakult üzleti szellemet, keressük a helyet, ahol még átélhetjük a mászás régi örömét. Ám igazi kalandot találni már nem könnyű. Repülő visz az Északi- és a Déli-sarkra, helikopter az Everest, a Makalu alaptáborába, hajók járnak az Amazonast, a Nílust. Alig van helye a világnak, ahova ma is csak gyalogszerrel, hetek alatt lehet eljutni.

Volt egy hegy, amelyiken rég törtem a fejem, de személyes érintettségem okán vonakodtam előhozakodni vele. Egyszer aztán, sok ötletelés után (legyen Pakisztán, legyen Pápua Új-Guinea, legyen Kazahsztán) mégis kimondtam nagy habozva: „És mit szólnál a Hkakabóhoz?”

A Hkakabo Razi (ejtsd: Kákubo Rázi) Délkelet-Ázsia legmagasabbnak tartott hegyormja, fekete sziklák és fehér gleccserek csipkézte tömbje Mianmar északi részén, a tibeti határvidéken, gőzölgő zöld őserdőből emelkedik ki. Az első, 1925-ben közzétett brit felmérés szerint magassága pontosan 5881 méter. Ma is két hosszú hétbe telik megközelíteni, az embernek gyalog kell átverekednie magát a meredek szurdokokkal szabdalt, mérges kígyóktól hemzsegő, buja dzsungelen.

Hilaree odavolt az ötletért. Már Katmanduban nekiálltunk az expedíciót tervezgetni.

A Hkakabóról az 1980-as években olvastam először. Francis Kingdon-Ward brit felfedező a Burma's Icy Mountains (Burma jég borított-

Tudod-e?

A serpák valójában egy népcsoport, amely a Himalája északkeleti részén él a magas völgyekben. A név jelentése: „kele-

A serpák kénytelenek a sok-sok szemetet is összegyűjteni a hegymászók után

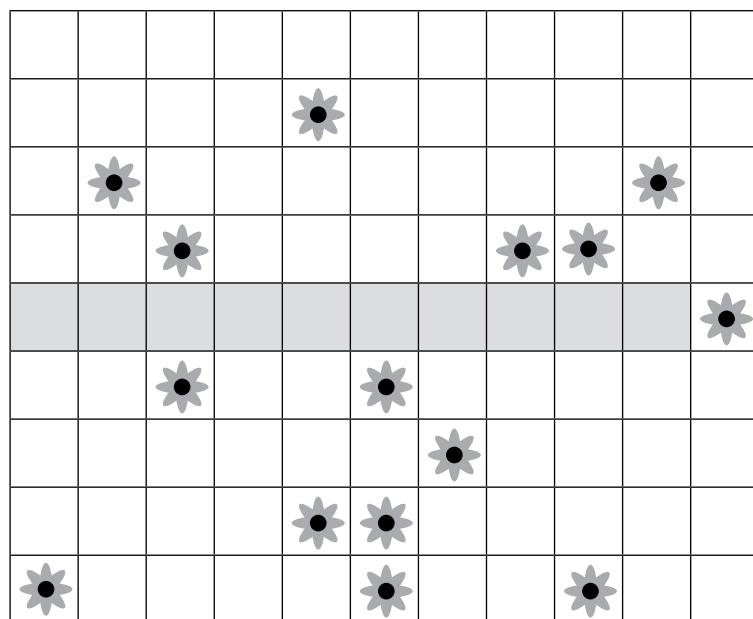
tiék”, lélekszámuk kb. 150 ezerre tehető. 1953. május 29-e után váltak ismertté világszerte, miután Edmund Hillary új-zélandi hegymászó egy nepáli serpa, Tenzing Norgaj segítségével elérte a Csomolungma 8848 méteres csúcsát. Ettől kezdve a Himalája-expedíciók megkerülhetetlen segítőivé váltak.

ta hegyei) című könyvében beszámolt 1937-es felfedezőútráról, egyebek között arról, hogy vakmerő módon megpróbálta egymaga megmászni a Hkakabo Razit. 4500 méter fölé jutott, ám ott egy leküzdhetetlen gránitfal állta útját.

Kingdon-Ward, a kőkemény kalandor hónapokig barangolt az őserdőben, rizsen és teán élt, esténként tábornok mellett írta naplóját. 1909 és 1956 között húsznál több utat tett Közép-Ázsiában. Kalandjaitól lelkesülten eltökéltem: elsőként én fogom megmászni a Hkakabo Razit...” (ng.hu)

Pihenő

Berakós rejtvény

– Mit csinálsz, fiacskám?

– ...

– Nem a nevedet kérdeztem.

A választ a rejtvényben találod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az ábrába.

Kétbetűsek: AA, EL, ES, EH, HÓ, ÓB, TÓ, TT, ÜT.

Hárombetűsek: LLY, MEK, RUE, TÁG.

Négybetűsek: BIRÓ, EDIT, ELEK, ETUS, NÓRA, ÓKAP, RÓNT, TLSK.

Ötbetűsek: ELSÓZ, HATAN, LÓBAB, MERSZ, SÓDAR.

Hatbetűsek: AKARAT, ELÁLLÓ, ELEKES, HÜSÖLŐ, RÖMIZŐ.

Hétbetűs: EZEREGY.

Nyolcbetűs: TEREFERE.

Tízbetűs: FÜRÉSZELEK.

Tizenegyetűs: TÜRELMETLEN.

Betűrejtvények

1

ZS
V

2

BBBBB A

3

R A
BA I

4

NEM
2 TŐ

Skandináv rejtvény (26.)

Rejtvényünkben néhány gomba nevét rejtettük el.

Ezt kell megfejtenetek!

	HORVÁT VÁROS	▼	KERTI VIRÁG	▼	HARAP	▼	FOGÁPOLÁSI KELLÉK	▼	TIBI BETŰI	▼	NŐI NÉV	▼	
	KELET		POLGÁRI SZEMÉLY		REGE		MAJDNEM GERLE		MEZO ELEJE		NÉVELŐ		
	KÖTÉLRE TESZI A RUHÁT	▶									IGERAG	▶	
	ÓVODÁS	▶				ERIK PÁROSAI	▶	FÜZET	▶		RÓMA EGYNEMŰI	▶	
LUXEMBURG	▶	NAGYOT MONDÓ	▶			TALÁL	▶		BÚZASZEM	▶			
FERFINÉV					500			A. E.					
HALADÓ EGYNEMŰI	▶		HAMIS-E	▶		DÉL	▶	ÁFA BETŰI	▶		MAR FORDÍTVA	▶	ZÉRÓ
NŐI NÉV	▶		PER KÖZEPE	▶		SÁL BETŰI	▶	SAKÍT	▶		ESZENYI ENIKŐ	▶	
	▶			TEGNAP UTÁN	▶	DEHOGY!	▶	PERTUBAN VAN VELEM	▶				
				EC	▶			51					
			KÖZEL HOZZÁ	▶					EZ	▶	VÁGÁS OKOZZA	▶	
			BŐR	▶							KÁLIUM	▶	
												AUSZTRIA	▶

Az 25. szám skandináv rejtvényének megfejtése: METEOROLÓGIA, GLOBÁLIS FELMELEGEDÉS

Anagramma

ÁLMOS

PAKOL

VÁROS

AMODA

MADÁR

DALOL

PLÁNE

PÁLYA

Rendezd át a szavak betűit, és írd be az új szót, csak arra vigyázz, hogy értelmes legyen!
A kiemelt oszlopban egy legendás híró argentin focista nevének kell kialakulnia.

Így is, úgy is

	1		2		3		4	
1								
2								
3								
4								

Vízszintesen és függőlegesen is ugyanazok a szavak keresztezik egymást. 1. Hím állat, 2. Oktalanság, 3. Bekerget, 4. Hajmosás

			F	F	C			
			O	E	S			
			L	L	I			
F	O	L				A	R	T
P	Á	R				Á	N	C
B	E	V				Z	T	E
			R	T	T			
			A	Á	Ő			
			T	S	K			

Kereszt-szavak

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavakat kapj!

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Mini keresztszavak

		R	E		
		O	D		
L	I			O	M
Z	O			Á	N
		E	K		
		R	E		

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj!

Egy kis logika

1 2 5 9 14 20 27

2 6 2 8 10 18 28

Nézd meg figyelmesen a számokat, és biztosan rájössz, hogy hogyan követik egymást, s meg is lesz a keresett szám.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

1. Kalapos növény,
2. Énekkar,
3. Mozdony teszi,
4. Tülevelű fa,
5. Bánáti helység.

Az átlóban egy vándormadár nevének kell kialakulnia.

Szótagolva

1	2	3		4	
	5			6	7
8			9		
		10			

Vízszintes sorok: 1. Kamarazenekarra írt zenemű, 5. Orosz repülő volt, 6. Csontok belsejében van, 8. Ilyen híd is van, 9. A lövedék becsapódása (ék. f.), 10. Lényege.

Függőleges sorok: 2. Ilyen futás is van, 3. Fordítva montenegrói folyó, 4. Tanítója, 7. A puska elsütése (ék. f.), 8. Precíz, 9. A közepébe.

Szótagolva fejsd!

Az ember nem gyorsvonat

A címben szereplő megállapítás ugyan helytálló, de tény az, hogy mindig is szeretnénk gyorsabbak lenni. Gyorsabbak másoknál, és talán saját magunknál is.

A futás egészséges és remek sport, ezzel a kijelentéssel mindenki egyetért. De azzal már kevesebben vannak tisztában, hogyan is hat a futás a szervezetünkre, milyen változások mennek végbe a testünkben futás közben.

Igy nézne ki idős korában a közkedvelt Road Runner animációs film két futóbajnoka: Gyalogkakukk (szerbül: Ptica trkačica) a világ leggyorsabb sivatagi madara, és Vili, az éhező prérifarkas (szerb nyelven: Kojot)

Az első másodpercekben

Az izmaid adenozin-trifoszfátot (ATP-t) kezdenek el felhasználni, azokat az energia molekulákat, amelyeket az ételekből nyer a szervezet. Jó érzés, nem igaz?

Az első 90 másodpercben

Annak érdekében, hogy még több ATP-t szabadíts fel a szervezetedben, a sejtek lebont-

ják a glikogént, és glükóz formájában raktározzák el az izmaidban. A sejtek sok glükózt használnak fel a véredből, ezért hasznos a mozgás a vércukorszint csökkentésére.

A tested futás közben felemészti a glükózt, és az izmok tejsavat választanak ki, ami miatt edzés közben égő érzés jelentkezik. Ez jelzi az agyadnak, hogy a test fizikai megerőltetés alatt áll.

A következő néhány percben

A szíved egyre gyorsabban kezd verni, és a vért az izmaidba pumpálja. Ahhoz, hogy a glükózt a legjobban felhasználhassák, az izmaidnak szükségük van egy kis extra oxigénre.

Elkezdted égetni a kalóriákat, amelyek esetleg zsírként raktározódtak. Mindezen kalóriaégetéssel a testhőd egyre csak emelkedni fog.

Kenyában születnek a világ legjobb futói

Futószámok az atlétikapályán

A futószámok síkfutásból, gátfutásból állnak, de ide tartozik a gyaloglás versenyszám is. A maratoni futás és a gyalogló versenyek kivételével a futószámokat stadionban rendezik. **A síkfutás versenyszám a következő távokat tartalmazza:**

Rövidtáv: 100 m, 200 m, 400 m

Középtáv: 800 m, 1500 m

Hosszútáv: 5000 m, 10 000 m, maratoni futás

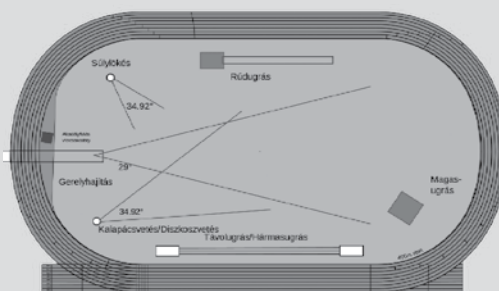
Váltófutás: 4 x 100 m, 4 x 400 m

A gátfutás, akadályfutás lehet:

110 m férfiaknál, 100 m nőknél

400 m

3000 m akadályfutás

Az atlétikapálya rajza

Paavo Nurmi finn „csodafutó” az 1920-as években a világ legjobb közép- és hosszútávfutója volt, sok világrekordot állított be a legkülönbözőbb távokon, 1500 m-től 20 km-ig

Annak érdekében, hogy lehűlj, a verejtekmirigyek elkezdnek dolgozni, és izzadni fogsz.

Tíz percen belül

Ha átlagos a testméreted és a testi adottságaidnak, edzettségi szintednek megfelelő szinten futsz, akkor az izmaid ATP-ellátása bőséges, és a szervezet hatékonyan tud oxigént szállítani, valamint zsírt és glükózt égetni.

De ha a mozgás már nem megy olyan lazán, az ATP-kínálat nem fog tudni lépést tartani a tested viszonylag nagyobb igényével. Nem fogsz tudni egyenletesen lélegezni, és ennek hatására csak kapkodod a levegőt. A tejsav elárasztja az izmaidat, és amikor már otthon vagy, szörnyű izomláz fog gyötörni.

Harminc perc után

Hűha! Vége van! Ahogy lassan elkezdesz sétálni, az energiafelhasználás és a légzés visszaáll a normális ritmusba. Úgy érzed, fel vagy töltődve, az agyad dopamint szabadít fel, melynek következtében nem fogsz édességeket kívánni. Akkor se aggódj, ha mégis, mert a mozgás által a szervezeted nem zsírrá, hanem energiává fogja átalakítani a csokit.

Tudod-e?

A futóversenyeken a FUTÓK a legjobbak – szokták mondani kissé viccesen, de ez a megállapítás mindenkire bátorítólag hat. Mégiscsak vannak legjobbak a világon. Hallottát-e **Ben Johnson**sról, aki a 100 métert 9,84 másodperc alatt futja le, vagy **Carl Lewis**ről (9,93), **Raymond Stewart**ről (10,08), **Linford Christie**-ről? Nem sokkal marad el tőlük **Kovács Attila** magyarországi futó sem, aki 1987-ben 10,20 másodperccel ötödik volt egy világversenyen. Hatalmas siker volt ez, már csak azért is, mert futásban a színes bőrűek évtizedek óta a legjobbak. Hallottatok-e Paavo Nurmi finn futóról, minden idők egyik legnevesebb futóbajnokáról?

Ha nem szeretsz sportolni

Nem mindenki szereti a szervezett vagy a csapatsportokat. Ha te is így érzel, akkor sem kell izgulnod. Van megoldás arra, hogy aktív és egészséges maradj.

Néha a gyerekek azért nem szeretnek bizonyos sportokat, mert nem értik a szabályokat, vagy nincs elég lehetőségük gyakorolni. A sportok bonyolultnak tűnhetnek a szabályok és a speciális felszerelések miatt. Ráadásul zavaró lehet a pályára felfestett mindenféle vonal is, amelyek jelentését időbe telik megtanulni.

Ha van egy idősebb ismerősöd, aki jól sportol, nyugodtan kérd meg, hogy segítsen neked gyakorolni. Van néhány játék, amelyet jó megérteni és gyakorolni. Például ilyen a röplabda. Lehet, hogy később csak mókából játszod egy nyári pikniken vagy a strandon.

Gondolkodtál már azon, hogy a sport még szórakoztatóbb lenne, ha egy barátoddal együtt üznéd? Ez különösen jó akkor, ha valami újat szeretnél kipróbálni.

Rossz tapasztalatok a sportról

Van, aki csak azért nem szereti a szervezett sportot, mert egyszer belépett egy csapatba, ahol nem érezte jól magát. Talán bizonytalannak éreztél még magad, míg a többiek rutinos játékosnak tűntek, vagy talán nem szeretted azt a nyomást, amelyet akkor érzel, amikor egy rivális csapattal játszol. Meg kell tanulni feldolgozni a vereséget is.

Néha a csapattagok megharagszanak egy játékosra, aki hibázott. Ez igazán stresszes lehet, különösen akkor, ha te vagy az a játékos. Természetesen mindenki hibázik, és éppen ezért senki sem hibáztathat másokat. Ha mégis, akkor jó lenne beszélned az edződdel vagy a szüleidde. Meg kell tanulni kölcsönösen tisztelni egymást a csapaton belül. Ha rossz tapasztalataid voltak a csapatsporttal, akkor itt az ideje, hogy kipróbálj egy új sportot.

Melyik a neked való sportág?

Számtalan sportág létezik, tehát még közel sem biztos, hogy megtalálád a neked megfelelőt. Sok kamasz próbálja ki a futballt és a kosárlabdát. De mi lesz a te kedvenc sportod? Talán a röplabda? Talán a foci? Vagy az atlétika? Próbáld ki, és meg fogod találni az igazit!

Néhányan természetesen mozognak, amikor sportról van szó. Van olyan, aki erős, és akad olyan is, aki jól tud célozni. Különböző sportokhoz különböző képességek szükségesek, szóval kipróbálhatsz más jellegű csapatjátékokat is, vagy akár egyéni mozgásformákat, hogy megismerd a sportos énedet. Ha egyéni sportban gondolkodsz, íme néhány ötlet: úszás, jégkorcsolyázás, birkózás, gimnasztika, karate, gördeszkázás, biciklizés, triatlon.

Miért érdemes sportolni?

Ha felnősz, akkor is szeretnél majd aktív lenni. Ennek érdekében jó, ha rendszeresen mozgatsz, mert így a tested egészséges maradhat. Mielőtt azonban bármilyen sportba kezdenél, ajánlatos tanácsot kérni az orvosodtól. Vannak olyan gyakorlatok is, amelyek aktívan, fitten tartanak: ugrókötelezés, tánc, kutyasétáltatás, kerti munkák, autósosás. Szóval nem kell versenyszerűen sportolnod, csak találd meg azt a mozgásformát, amely a legjobb számodra. Az is nagyon fontos, az az, hogy aktív légy!

ZSIBONGÓ

Tárcák dekorgumiból

A lányoknál nagy kedvenc ez a dekorgumiból készült tárca, mely szolgálhat pénz, kártyák, de akár zsebkendő tárolására is. Az elkészítése nagyon egyszerű, de az összevarráshoz segítséget is kérhetsz.

Kellékek:

- 1 db dekorgumi fele
- ragasztó
- olló
- tépőzár
- fonál és tű

Az elkészítés menete:

Egy A/5-ös méretű (az A/4-es kettévágva) dekorgumit kettéhajtottunk úgy, hogy a felső részénél körülbelül 2-3 cm kimaradjon.

Kilyuggatjuk végig a két szélénél, majd pelenkaöltéssel bevarrjuk.

A kimaradt felső részre tépőzárát ragasztunk, de egy-két helyen varrással is meg lehet erősíteni.

A kész tárcát tetszőlegesen lehet díszíteni, pl. ragaszthatsz rá csillogó dekorgumiból pillangókat, virágokat, szívecskéket.

Készíts Nutellát házilag!

Mindenki nagy kedvence, a Nutella, még nagyobb kedvenc lesz, ha magad készíted – így többogyorót és csokoládét tehetsz bele. Könnyű elkészíteni, és nagyon finom.

Hozzávalók:

- 10 dkgogyoró
- 1,5 dl tej
- 15 dkg jó minőségű csokoládé
- 5 dkg vaj (el is hagyható)
- 8 dkg porcukor

Elkészítése:

Aogyorót a sütőben megpirítjuk, majd lemorzsoljuk a héját. Aprítóban ledaráljuk, kevés tejet adunk hozzá, és tovább pürésítjük.

A csokoládét a vajjal és a porcukorral gőz fölött megolvasztjuk, majd összekeverjük aogyorópürével.

A kész krémet befőttesüvegbe töltjük, és a hűtőben tároljuk. Főzés után még folyós, hidegen válik krémessé.

Tipp: Ha fehérogyorókrémet szeretnél, használhatsz fehér csokit is. Ebben az esetben a cukor mennyiségét csökkentsd a felére!

A postás és a kutya

A postás benéz a ház udvarára, és egy hatalmas kutyát lát ott aludni. Mivel nagyon fél a kutyáktól, de a táviratot is kézbesítenie kellene, lassan kinyitja a kaput. Már lépne be, amikor egy kisiút vesz észre bent a kertben.

– Kisfiú! Nem harapós a kutyátok? – kérdezi tőle.

– Á, az nem! – válaszolja a gyerek.

A postás nagy bátran bemegy, a kutya felébred és mindjárt nagyot harap belé, alig sikerül kimenekülnie az utcára.

– Úgy emlékszem, azt mondtad, hogy nem harap a kutyátok! – mondja a gyerekek mérgesen.

– A miénk nem is, de én a szomszédban lakom.

Petőfi Sándor

– Mit mond Petőfi Sándor, amikor forró vízbe dobja a dalait?

– ???

– FORR A DALOM!

Tojás

– Pistike mondjál egy szót amiben két „r” van!

– Tojás!

– Na de Pistike, hol van ebben „r” betű?

– Egyik a fehérjében, másik a sárgájában!

Pistike I.

Pistike átmegy Zolikaékhoz. Zolika anyukája nyit ajtót:

– Szia Pistike! Ne vesd le a cipődet!

– Hehehehe!

Pistike II.

Pistike hazaér az állatkertből a szüleivel.

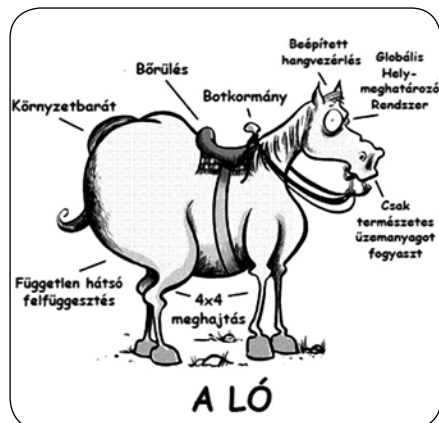
Megáll a lakásajtónál:

– Jééé... Egy elefánt!

A szülei aggódva nézik.

– Pistike, mi bajod van?

– Becsaptam az ajtót.

Nagyi születnapja

Pistike egy gyönyörű csokor virággal köszönti a nagymamáját a születésnapján.

A nagyi megköszöni és hozzáteszi:

– Nem kellett volna Pistikém, hisz tele a kertem virággal.

Erre Pistike:

– Csak volt, nagyi!

Randi

Pistike élete első randevújáról jön haza lógó orral. Az apja faggatja:

– Hogy sikerült?

– Félig.

– Hogyhogy félig?

– Én ott voltam, a lány nem.

Börtön

Az egyik börtönőr a másikhoz:

– Képzeld, a 152-ből valaki megszökött az éjjel.

– Na hála istennek! Már három napja nem aludtam a fűrészelése miatt.

Hó

Pistike kérdezi:

– Hogyan esik a hó visszafelé?

– Sehogy, miért kérdezzetsz ilyen butaságokat?

– Az anyu azt mondta, hogy vigyek magammal kabátot, mert lehet, hogy visszafelé esni fog a hó...

Biciklilámpa

Öreg bácsi megy a kivilágítatlan kerékpáron. Megállítja a rendőr, és így szól:

– Bátyám, ha nem ég a lámpa a biciklin, akkor tolni kell!

Mire az öreg:

– Már kipróbáltam, akkor sem ég!

Helyszínelők

Két rendőr kimegy helyszínelni egy építkezési balesetben történt haláleset miatt.

Nézegetik az űrlapot, és végül nagy tanakodás után a következőket írják a lapra:

ESET: Tégla a fejére.

ÉSZREVÉTEL: Nem vette észre...

HALÁL NEME: De igen!

KELT: Akart, de nem tudott...

Vendéglőben

Bemegy a skót a vendéglőbe, sorra eszi a legjobb ételeket, majd szól a pincérnek:

– Főúr, kérem! Kinek kell fizetni?

A pincér magától értetődő könnyedséggel:

– Hát nekem!

– Huh! – sóhajt fel a skót megkönnyebbülve – már azt hittem, nekem!

Székely az állatkertben

A székely ember elmegy az állatkertbe, aztán hazamegy a fiához. Kérdezi a fiú:

– Hol voltál, édesapám?

– Az állatkertben!

– És mit láttál ott édesapám?

– Láttam én egy zebrát.

– És az milyen édesapám?

– Hát tudod, milyen a ló?

– Tudom.

– Na, ez ugyanolyan, csak csíkos.

– És még mit láttál, édesapám?

– Zsiráfot.

– És az milyen?

– Tudod, milyen a ló?

– Tudom.

– Na, ez ugyanolyan, csak hosszabb a nyaka és tarka.

– És még mit láttál, édesapám?

– Pingvint.

– És az milyen, édesapám?

– Tudod milyen a ló?

– Tudom.

– Na ez nem olyan.

Óriáskígyó

Skót gyerek mondja az apjának:
– Papa, menjünk el az állatkertbe, meg akarom nézni az óriáskígyót!
– Szó sem lehet róla. Itt egy nagyító. Nézd meg a gilisztát!

Járókelők

Egy járókelő megállít az utcán egy másikat:
– Ne haragudjon... az állomást keresem.
– Nem haragszom. Keresse.

A veréb és a motoros

Száguldozik egy motoros az országúton, egyszer csak nekicsapódik a bukósisakjának egy veréb. A veréb elájul, a motoros megsajnálja, hazaviszi. Otthon beteszi egy kalitkába, ad neki egy kis kenyeret, vizet, és elmegy dolgozni. Kis idő múltán a veréb magához tér és körbepillant, rács, kenyér, víz...
– A franca! Megöltem a motorost!

Romantikus nyuszi

A róka kérdezi a nyuszt:
– Miért van ilyen rövid füled?
– Mert romantikus alkat vagyok.
– Hmm??
– Tudod, annyira figyeltem a madarak csicseregését, hogy nem hallottam a fünyírót...

Eszkimó

– Hogy tüszent az eszkimó?
– ???
– Hászki!

Luxuskocsi

– Drágám, szeretnél egyszer egy hatalmas, kék, sok-sok lóerős kocsiban utazni, amelyet nem kell vezetni, mert sofőr ül a volán mögött?
– Igen, ez nagyszerű lenne!
– Akkor gyere, szálljunk fel a buszra!

Sakk

A parkban egymással szemben ül egy sakk-táblánál egy ember meg egy kutya.
Odamegy hozzájuk egy másik ember:
– Uram, ez fantasztikus! Ez a kutya tud sakkozni?
– Dehogyan tud. Én vezetek öt-kettőre!

Piros gomb...

– Apu, megnyomhatom ezt a piros gombot?
– Persze.
– Apu, ez megharapott!!
– Hát a nyulak ilyenek...

Szórakozott tanár

Biológiaórán a szórakozott tanár mondja a gyerekeknek:
– A mai óránk anyaga egy béka felboncolása lesz. Hoztam is egyet magammal.
Ezzel benyúl a köpenye zsebébe, elővesz egy zacskót, a zacskóból egy sonkás szendvics csúszik ki.
Mire a tanár tűnődve:
– Pedig határozottan emlékszem, hogy megettem a tízórait!

Eszkimó

Egy férfi kúszik a sivatagban. A vize már két napja elfogyott, erejének végén tart. Egyszer csak felpillant, és meglát egy eszkimót a szánján, szánhúzó kutyák társaságában. Mivel azt hiszi, hogy hallucinál, összeesik és elájul.
Arra tér magához, hogy a kutyák nyalogatják az arcát.
– Hála Istennek, mégsem képzelődtem!
– kiált fel. – Eltévedtem, és már az utolsókat rúgom. Kérem, segítsen!
– Hah! – kiált fel az eszkimó. – Még hogy MAGA tévedt el...

Gyomorégés

– Mit eszik a kannibál gyomorégés ellen?
– ???
– Tűzoltót!

Csaló

Rendőrok lekapcsolnak egy csalót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróságra kerül az ügy, a bíró kérdezi:
– Vádlott, volt már büntetve ezelőtt?
– Igen bíró úr, először 1314-ben.

Nyúl vadászat

A férj hazamegy a vadászból, és a felesége kérdi, hogy van-e valami? Mire a férj:
– Képzeld, elejtettem egy nyulat.
– Na és? Hol van? – kérdi a feleség.
– Mondom, hogy elejtettem!

Ribizli

– Jean, pöttös a ribizli?
– Nem, uram
– Akkor megint katicát ettem.

Miért kel ki a csirke a tojásból?

Az óvónő megkérdi Móríckától:
– Tudod-e, miért kel ki a kiscsirke a tojásból?
– Mert fél, hogy őt is megfőzik!

Problémás autó

A szerelő átnézi a kocsit, majd így szól:
– A benzin rendben, de a többi ki kell cserélni!

Nem vakolja be

– Miért nem vakolja be a skót a háza falát?
– ???
– Hogy nagyobb legyen a kertje.

Bélyegre kerül Anett kerékpárosa

Kiderült, hogy nemcsak a mi véleményünk szerint sikerült kivételre **Zsiga Anett** kerékpárosa, hanem a szakma is hasonlóan vélekedik. Anett a szabadkai EmArt műhely oszlopos tagja, és a mellékelt rajzát korábban közöltük a Jó Pajtás hátlapján. A rajz és szerzője a nyári szünidőben egy Ukrajnában meghirdetett on-line nemzetközi rajzpályázaton aratott nagy sikert, mint **Grubanov Martinek Emília** műhelyvezetőtől megtudtuk, a zsűri három fődíjat osztott ki, és ezek közül az egyiket Anett érdemelte ki. Az ukrán szervezők azt tervezik, hogy e három legjobb alkotást bélyegként kiadják. Anetten kívül a díjazottak között van a műhely további két növendéke: az óvodás **Jovana Ledenski** és **Göblös Dorina**.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Most érkezünk el az idei tanév első sorsolásáig. A 24. számunkban (szeptember 3.) feltett kérdésre többen helyesen válaszoltak, minthogy sokan már jártak a mórakalmi Mini Hungary parkban, vagy Budapesten, így felismerik az Országgyűlés/Parlament épületét, illetve a Budai Várat. A tanév első nyertese a **tordai Sági Eléna**, az Ady Endre iskola 5. osztályosa. Nyereményét október elején postázzuk.

Íme újabb kérdésünk! A szöveg melletti fotó egy őszi növény apró, jellemző részletét mutatja meglehetősen kinagyítva. Rájöttök-e, hogy melyik növényről van szó? Csupán annyit segítünk, hogy eláruljuk, ugyanezt a növényt több neves festő is vászonra varázsolta. Ha tudjátok a helyes választ, küldjétek be mielőbb a címünkre! Jelentkezéseket **szeptember 22-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen.** A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

Hogyan nyerjünk Nobel-díjat?

Zentai diákok egy szegedi tudományos találkozón

A tanév első napján, szeptember 1-jén Szegeden megrendezték a Nobel-díjasok és Tehetséges Diákok Találkozóját, amelyre ezúttal is meghívást kaptak a Zentai Gimnázium diákjai. Két tanár kíséretében egy hatfős zentai diákcsoport vehetett részt az összejövetelen.

Az ötödik alkalommal megrendezett találkozóra Sir Tim Hunt látogatott a Tisza menti városba. Sir Tim Hunt neve 2001-ben vált világszerte ismertté, mert két tudóstársával ebben az évben megosztva elnyerte a Nobel-díjat. Kutatásuk a sejtciklus szabályozását végző fehérjékre vonatkozott, amiért kiérdemelték az orvostudományi Nobel-díjat. A találkozó szervezői ezúttal is igen izgalmas programokkal készültek a meghívott diákok számára, akik kísérleteket végeztek a Radnóti Miklós Gimnázium világszínvonalú felszerelt biológiai laboratóriumában, amelyet a göttingeni minta alapján alakítottak ki, majd meghallgatták Tim Hunt Hogyan nyerjünk Nobel-díjat? című előadását.

A Zentai Gimnáziumból Balog Ágnes, Belec Szonja, Hanák Karolina, Lality Alexandra, Tomasich Zsóka és Vörös Tímea, valamint kísérőtanáraik, Máriás Ildikó és Nagy Szilvia kaptak meghívást a rendezvényre. Elmondták, óriási élményt jelentett számukra személyesen is találkozni a Nobel-díjas tudóssal, ugyanakkor a kísérletezés során is rendkívül sok új tapasztalatra tettek szert, majd hozzátették, éppen ezért abban bíznak, hogy a jövőben is eljuthatnak hasonló találkozókra. H. G.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányza

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Barna Sára Bernadetta** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésrel) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com